

בשובי לירושלים

חומר קריאה מונוגרף לשבת חזון, בפריט לאחר חצות היום...

מבית אז נדברו

בשׁוּבִי לִירוּשָׁלַיִם...

מקבץ מאמרים ממדור
'הלכה בקרוב ממש למעשה'
שיו"ל בגיליונות 'אז נדברו'
בענייני חודש תמוז אב

חומר קריאה למאוס אגב חצון, ובסרט למצוי היוס...
יצנן הבוסא אראוס בנאמא ציון וירושלים דוד השנה,
אח

מפאת קוצר הזמן החוברת לא הוגהה היטב
נשמח להערות הקוראים

©

כל הזכויות שמורות
משפחת פולק

זבולון 9, חיפה

a8447168@gmail.com

עיצוב כריכה: פסיפס 052-7160439

בכל ענייני החוברת ניתן לפנות לפלא':

052-7683095

054-8446691

מפתח העניינים

- 4העבודה בחודש תמוז אב בבית המקדש
- 12.....לקראת א' אלול... עולים לישיבה קטנה... בירושלים
- 19.....התאריך ה' באב, תחילת עונת הגת, בשעטו"מ
- 28.....מתי התאריך המדויק של יום ההולדת של מוישי???
- 33.....פוחים בכבוד אכסניה, הנקראת "בואו שערו בתודה"
- 40.....יום המחרת בביתו של בעל האכסניה היקר
- 44.....המחק הריחני של חני... וקורס עיצוב המתנות שלמדה שושי
- 51.....ההיסטוריה בטרמפיאדה... ביציאה מירושלים
- 56.....יום חלוקת התעודות מתקרב... המתח בעיצומו
- 63.....הם הגיעו לבית המקדש... ולתדהמתם
- 71.....לסיום: האם יש קשר בין ט' באב, לבין הזמנים? יש ועוד איך

לעילוי נשמת ר' ברוך ב"ר מנחם מנדל זצ"ל
נלב"ע כ"ח טבת התש"ע
ת.נ.צ.ב.ה.

העבודה בחודש תמוז אב בבית המקדש

שלום לכם: קוראים לי ידעיה, אני כהן ממשמרת הפיצץ, והמשמרה שלנו עולה למקדש פעם בחצי שנה למשך שבוע ימים...

אז ככה: לכל משמרה יש את השבועות המיוחדים שלה... שבהם היא עולה למקדש... לכל תקופה יש גם את המאפיינים והאתגרים ההלכתיים שלה... ממילא לכל משמרה יש את ההיערכות המיוחדת שלה לקראת העליה לבית המקדש... ואת ההתמודדויות המיוחדות שלה...

אז אני רוצה לשתף אותך באתגרים המיוחדים של המשמרה שלנו... ובכן: השבועיים שלנו, שאנחנו עולים לבית המקדש, זה יוצא פחות או יותר, באמצע חודש טבת, ואמצע חודש אב, אה... מה אתה אומר על זה???

התאריכים האלו אומרים לך משהו? לא!!!

נכון, אתה צודק... על פניו... אלו תקופות מאוד "יבשות", אין בהם איזה חג מיוחד או איזה מאורע יוצא דופן... אבל בשבילנו בתור כהנים, במושגים של בית המקדש... יש לתאריכים האלו כל מיני השלכות מאוד דומיננטיות:

מה יש???

אז בוא נתחיל מהדברים הקטנים: דבר ראשון: אל תשכח, שחודש טבת זה החודש הקר ביותר בשנה, ואילו חודש אב זה החודש החם ביותר בשנה, ממילא: מטבע הדברים: לכל אחד מהמשמרה שלנו יש שני בגדי כהונה שונים!!! יש בגד כהונה אחד לחודש טבת שהוא בגד עבה ומתאים לחורף (אל תשכח שבמקדש אי אפשר ללבוש כמה שכבות, כי אם כהן צריך ללבוש ד' בגדים, אז כל דבר נוסף זה פסול של מרובה בגדים וחייב מיתה בידי שמים) ואילו בקיץ אנחנו לובשים שכבה מאוד דקה... זה עוד הסיפור הקטן... **ההתמודדות היותר גדולה היא:** שבקיץ יש אחוז מסוים של כהנים שלא יכולים לעבוד... בגלל שהם סובלים מעודף זיעה... הם פשוט נפסלים לעבודה...^א ישנם כהנים שבחורף עובדים,

^א רמב"ם פ"ז מהלכות ביאת המקדש "ועוד יש שם שלשה מומין אחרים ואלו הן: הזקן שהגיע להיות רותת ורועד... והמזוהם וכהן שהוא מזוהם בזיעתו רוחץ ושף כל גופו

ואילו בקיץ הם מגיעים על תקן של בעלי מומין, הם יושבים בלשכת העצים... לעומת זאת: יש גם ההיפך, יש כהנים שדווקא בחורף הם בקושי מתפקדים, כי הקור משתק אותם, ותוך כמה שעות הם כבר צריכים ללכת לאחיה שיבדוק אותם אם הם לא קיבלו מכת קור...²

אבל כל זה עוד הסיפורים הקטנים... הסיפור היותר רציני הוא: שהיות ואנחנו נמצאים בדיוק בעונות הקיצוניות, בשיא החורף ובישיא הקיץ... כתוצאה מזה יש נקודה אחת דומיננטית שמאוד מאוד משנה את כל הקצב והאופי של העבודה בין הקיץ לחורף... הנקודה היא.

שבאמצע חודש טבת זה הימים הכי קצרים, והלילות הכי ארוכים!!!

ואילו באמצע חודש תמוז, זה הימים הכי ארוכים, והלילות הכי קצרים!!!

יש לך מושג איזה השלכות יש לזה בייחס לעבודה במקדש??? יש לך מושג איזה נפקא מינה זה בשביל כהן, האם היום הוא ארוך או הלילה ארוך???

ההבדל הוא פשוט: בחורף, ביום אנחנו עובדים תחת לחץ אדיר, כי יש לנו כמה שעות בודדות במשך היום שאפשר להקריב קרבנות, **ואילו בלילה???** בדיוק ההיפך... יש לנו הכי הרבה זמן מכל הלילות של השנה... יש לנו הרבה זמן לאכול קדשי קדשים בנחת עד חצות...

ואילו בקיץ??? מהפך מאה שמונים מעלות, דווקא ביום יש רוגע, יש יחסית די הרבה זמן להקריב קרבנות, **ואילו בלילה???** לחץ אטומי, יש שעתיים שלוש שאפשר לאכול קדשים וזהו... מגיע חצות ונגמר הזמן.

בבושם ועובד, היה ריח פיו רע נותן בפיו פלפל או זנגביל וכיוצא בהן ועובד, ואם עבד בזיהום זיעתו או בזיהום פיו הרי חילל עבודתו כשאר אלו הבעלי מומין כולם".

² הרמב"ם בפירוש המשניות, במסכת שקלים פ"ה ה"ז"ל "והיו כהנים מהלכין על הרצפה כל היום ומתעסקין במים ואין עליהם אלא בגד אחד בכל העתים, לפי שאסור להם לעבוד אלא בארבעה כלים כתונת ומכנסים ומצנפת ואבנט לא יוסיף ולא יפחות, ואוכלים בשר, ומחמת הנהגה זו מתרופפים טבעיהם ונחלש כח אבריהם הפנימיים, והיה בן אחיה ממונה על רפואתם, ועל זה נתכון באמרם על חולי מעים".

קעת אתאר לך יום שגרתו בחודש תמוז אב במקדש...

ר' שלמה הלוי!!! נעים להכיר... הוא הטבח הראשי של בשר קדשי הקדשים במקדש... זה לא פשוט!!! זה לא כמו בשיבה... שצריך להכין כל יום 248 מנות לארוחת צהרים וזהו... לא!!! כאן בבית המקדש **שום דבר לא צפוי!!!** אתה אף פעם לא יכול לצפות מראש מה הולך להיות מחר... יום אחד יש הצפה של קרבנות חטאת ש... שאת כולם צריך לאכול היום בערב עד חצות... יום אחר יש לך פתאום הצפה של מנחות... מה קרה??? הגיעו קבוצה גדולה של עניים ו... והם יכלו להרשות להם רק מנחות... **ור' שלמה צריך לקחת הכל בחשבון!!!**

כל בוקר המטבח נמצא בעמדת זינוק!!! יש ערימה של סירים שעומדים לרזרבה... יש גם כח תגבורת שמוכן כל הזמן למקרי חירום...

ואכן!!! בדיוק השבוע... פתאום בבת אחת... הגיעה קבוצה גדולה ומאורגנת של לב לאחים עם שמונים בעלי תשובה... והם רצו להקריב למעלה ממאתיים חטאות!!! (על חטאות נעורים... מלאכות הרבה בשבתות הרבה וכדו').

אתה יודע מה שזה??? אתה יודע מה המשמעות של מאתיים חטאות???

זה מאתיים כבשות שצריך להתחיל לאכול אותם ולגמור עד היום בערב בחצות לילה!!! זו כמות אדירה...

המטבח בבת אחת נכנס להילוך רביעי!!! שחטו והקריבו את החטאות בזה אחר זה... ברגע שהכהן השלים ד' מתנות, והוציאו את האימורין, מיד הכהן לקח את הקרבן לבישול בעזרה, הנס הגדול היה שהם הגיעו די מוקדם בבוקר... ו... והיה זמן איכשהו להיערך... הוזנקה תגבורת של לויים למטבח כדי לזרז את הבישול ואת פירוק הבשר... ו... וכבר בשעה 11.00 בבוקר... רוב הבשר ב"ה כבר היה על האש!!!

בשעה 12.30 בצהרים ר' שלמה יצא עם כרוז חירום לכהנים של הבית אב: רבותי!!! צריך כבר עכשיו **להתחיל לאכול!!!** אי אפשר לחכות עם זה עד הערב... עם כזו כמות אדירה של בשר יש סיכון גדול שיהיה פה נותר...

אבל דא עקא... שהכהנים ממש לא משועממים!!! כי חוץ מאותם מאתיים חטאות שכבר הספיקו לשחוט וליתן על קרנות המזבח, הגיעו היום עוד הרבה מאוד אנשים להקריב קרבנות... רק היולדות, הגיעו לכאן קרוב לחמש מאות יולדות להקריב אלף תורים ובני יונה...

ואל תשאל... אחרי הצהרים פתאום הגיע לכאן שני אוטובוסים עם 150 בחורים מישיבה קטנה מרוגשים עד אימה יחד עם הראש ישיבה... הם באו להתפלל להצלחה במבחנים לשיבות... והיות ומן הראוי להגיע "עם משהו" לבית ה', אז כל בחור הגיע עם מנחה לה'... שיעור א' הגיעו עם מנחת סולת... שיעור ב' עם מנחת מחבת... ואילו שיעור ג' התחלקו... חצי הקריבו מנחת מאפה תנור וחצי הקריבו מנחת ריקין... **בקיזור: עומס!!!** ותחשוב: שאת כל השיירי מנחות האלו, והקינים של היולדות את כל זה צריך להתחיל ולגמור עד היום בלילה בחצות...

אז הכהנים עסוקים מידי עם הקרבת הקרבנות בפועל... זה עסוק במליקת חטאת העוף **בלי** להבדיל, וזה עולה לראש המזבח ומולק עולת העוף **וכן** מבדיל... זה עסוק בקמיצה של מנחת מחבת... וזה עסוק בלהרתיח שמן של מנחת מרחשת... בקיזור: הכהנים לא פנוים כעת להתחיל לאכול...

אבל את ר' שלמה הלוי כל זה לא מעניין... ואסור לו!!! אסור לו שזה יעניין אותו... כי... כי המשבצת שלו בתור לוי האחראי על המטבח של קדשי קדשים זה לדאוג שלא ישאר נותר ויהי מה... **הוא צריך להתביית במשימה הזו!!!** הוא ראה שאין מנוס, ר' שלמה הוציא הודעת חירום לאסוף את כל הילדים של הבית אב של אותו יום שהם בלאו הכי לא יכולים לעבוד... אבל לאכול קדשים הם כן יכולים!!! ר' שלמה אסף אותם... בירר בדיוק מי יודע לשמור גופו... הוא שלח אותם מהר למקווה שיטבלו לשם טהרת קודש...

תבין: זה לא היה כ"כ פשוט לקרוא לילדים ככה באמצע הבוקר... כי נכון שהילדים האלו הם לא מקומיים... ו... והם הגיעו במיוחד לשבוע הזה לירושלים יחד עם אבא כדי לחנך אותם בעבודה... אבל עדיין!!! בשעות הבוקר עדיין שולחים אותם למלמד התינוקות המקומי של ירושלים... סוף סוף "אין מבטלים תינוקות של בית רבן אפילו לבנין בית המקדש..." אז בשביל להוציא ילדים באמצע הלימוד ר' שלמה היה צריך להוציא אישור מיוחד מלשכת הגזית... וזה היה באמת אישור חריג... (בגלל שסו"ס זה גופא חינוך... ללמד פרחי כהונה איך לאכול קדשים ולמנוע נותר) הילדים הגיעו, והתחילו לאכול... ור' שלמה כל הזמן עובר ביניהם ומפקח עליהם... (נס שחז"ל לא גזרו על טומאת ידיים במקדש... אחרת זה היה מפחיד מידי לתת לילדים ככה לאכול בלי השגחה צמודה...).

לא זו בלבד: ר' שלמה נכנס ללשכת העצים, והוציא משם את כל הבעלי מומין, שיבואו לאכול... אז נכון שהעבודה שלהם היא לשבת ולברור עצים למערכה, אבל אין בריה, העצים יחכו... זה פחות קריטי להיום... אבל אכילת הקדשים זה קריטי... הבעלי מומין אמנם לא יכולים לעבוד, אבל לאכול קדשים הם יכולים², העיקר שנשיג שליטה על אכילת הקדשי קדשים שצריך לסיים אותם עד חצות לילה זה...

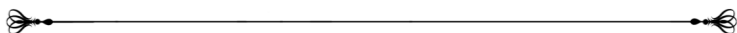

ברוך ה' העסק התחיל לאט לאט להתייצב... דבר ראשון: הלחץ בעבודה נרגע... ב"ה כל הקינין של היולדות כבר הוקרבו (זה חוק בל יעבור: לא מעכבים קיני יולדות, כל אמא שמגיעה עם קינין, חייבים לסיים עם זה עוד היום...) גם הבחורים שהגיעו לכאן עם המנחות, גם את זה ב"ה זכינו להקטיר את הקומץ ואת הלבונה, וב"ה גם שיירי המנחות כבר אפויים בתנור, והכהנים התחילו לאט לאט להתפנות לאכילת הקדשים...

עכשיו ככה: אחת מהמשימות המורכבות ביותר של המטבח זה החלוקה **השווה** של אכילת הקדשים!!!

מה יש??? תבין: היות ויש מצוה באכילת הקדשים... אז לכל כהן יש מצוה לזכות לאכול **מכל אחת** מהקרבנות... **אז בא תראה מה קרה היום???**

היום היו מאתיים חטאות!!! ואילו אשם??? היו רק שתיים... רק שתי אנשים הקריבו אשם... (אחד בגלל שהוא כפר בשבועת הפקדון... והשני בגלל מעילה) לעומת זאת: תורים ובני יונה היו היום באזור החמש מאות... (שלא תבין: היה אלף... רק חצי זה עולות ואותם לא אוכלים... רק את החטאות אוכלים...). ואילו מנחת ריקיקין היו רק 15... ומנחת סולת - 50... ומנחת חוטא: **אחד!!!** רק אדם אחד בלבד נכנס טמא למקדש בשגגה... ובנוסף על כך הוא גם דל ואין ידו משגת... ולכן הוא הקריב מנחת חוטא... עשירית האיפה...

² רמב"ם פ"ו מהלכות ביאת המקדש וז"ל "מי שנמצא כשר בייחוסו ונמצא בו מום, יושב בלשכת העצים ומתלע עצים למערכה וחולק בקדשים עם אנשי בית אב שלו ואוכל שנאמר לחם אלהיו מקדש הקדשים ומן הקדשים יאכל".

נו... כעת איך מחלקים כזה דבר???

מה תגיד?? ? יהיו כאלו שיקבלו בשר חטאת העוף ולא יקבלו בשר חטאת בהמה, ויהיו כאלו שיקבלו שיירי מנחות ולא יקבלו את בשר האשם...

לא!!! אין כזה דבר!!! קיי"ל: "אין חולקין מנחות כנגד זבחים" וגם לא איפכא, לכל אחד יש זכות לקבל מכל אחת מהקרבנות כי כל קרבן זה מצוה בפני עצמה... השגה בפני עצמה...¹ **אז ככה:** היות וחטאת יש לנו היום בשפע... אז את החטאת מוציאים בחופשיות בשולחנות... מי שרוצה... כמה שרוצה... אדרבה, תאכלו כמה שיותר... אנחנו צריכים להשתלט על זה ויהי מה...

אבל מנחת חוטא??? היות והיום יש רק אחת!!! אז המנחת חוטא נהייתה היום מיוחסת!!! היא בסך הכל עשרון אחד, ואילו אלפי כהנים רוצים וצריכים לזכות בה ואף אחד לא יוותר על ה"בחינה" הזאת... אף אחד לא יוותר על ההשגות המיוחדות השמורות לפרשת "דלי דלות", ממילא, מחלקים אותה כמעט כמו לחם הפנים... לא מוציאים אותה ככה בחופשיות לשולחן... אלא יש לוי מיוחד שממונה מטעם המטבח שהוא עומד ומחלק לכל אחד פירור קטן... כדי שכמה שיותר יזכו לקבל קצת ממנחת חוטא... (כמובן שכל מי שדוחף יותר יש לו יותר סיכוי לקבל... וכמובן גם ש"הצנועים מושכים ידיהם וכו' וכו'...).

הלאה, אותו סיפור בקרבן אשם... היום היה רק שתי אשמות, אז מבשר חטאת כל אחד קיבל קילו ויותר... ואילו מבשר אשם?? ? כל אחד קיבל חתיכה קטנה מאוד של בשר... כדי שישאר לכולם, **הבנת את הרעיון???**

עכ"פ שעת חצות מתקרבת וב"ה העסק לשליטה... בקצב הזה אי"ה כנראה לא נגיע לנותר חלילה... חסל סידור אכילת קדשים ככל משפטו וסידורו...

¹ רמב"ם פ"י מהלכות מעשה הקרבנות: "לכל בני אהרן תהיה איש כאחיו לומר שיחלקו בפני עצמה, מכאן אמרו חכמים אין חולקין מנחה כנגד מנחה אפילו מעשה מחבת כנגד מעשה מחבת או סלת כנגד סלת, אלא כל אחת ואחת חולקין שיריה בפני עצמה. וכן אין חולקין עוף כנגד עוף, ולא חטאת כנגד חטאת, ולא חזה ושוק כנגד חזה ושוק, אלא כל חלק וחלק חולקין אותו ביניהם בשוה".

והנה הגיע חצות!!! העצמות והגידים הוסרו מהשולחן בדחילו... והשולחן התקפל... זהו... אכילת קדשי הקדשים הסתיימה להיום!!!

ו... ואז!!! לפתע!!! שוב נפתח שולחן חדש... מה??? מה??? מה עכשיו??? הרי כבר עבר חצות??? **עכשיו הגיע הזמן לחלק את החזה ושוק של שלמים!!!**

נתבין: כל אחד מישראל שמקריב שלמים... אז הבשר עצמו אמנם לא מגיע לכהנים... אלא הבעלים בעצמו אוכל אותו בירושלים יחד עם משפחתו... **אבל!!!** הבעלים צריך להפריש מתוך הבשר את החזה והשוק ואותו הוא צריך לתת לכהני בית אב שעבדו היום במקדש... **עכשיו ככה:** לשם שינוי... החזה והשוק של שלמים נאכלים לשני ימים ולילה אחד!!! לא כמו בשר החטאת והאשם ושיירי המנחות שאותם צריך לאכול ליום ולילה עד חצות... לא כך חזה ושוק שאותו לא דחוף לגמור לפני חצות ואפשר לחכות עם זה...

לכן!!! בקיץ אף פעם לא תראה שיגישו את החזה ושוק בתחילת הערב כמו שאר הבשר... כי... כי זה לא דחוף לנו לעכשיו... קודם נראה שהושגה שליטה על בשר החטאת והמנחות שדחוף לנו לגמור אותו עד חצות... ואז... אז נתפנה להוציא את החזה ושוק!!!

ואכן!!! מי שהיה לו סבלנות והוא נשאר עד חצות הלילה... נפתח לפתע שולחן ו... וחילקו שם חזה ושוק!!! עכשיו: את החזה ושוק לא חייבים לאכול פה בעזרה... אלא אורזים ולוקחים... למה??? כי את זה אפשר לאכול בכל ירושלים... כי זה קדשים קלים... (זה בשר שהופרש משלמים או מתודה) ולא סתם... אלא גם אמא והילדות יכולות לאכול את החזה ושוק כי קיי"ל שקדשים קלים "נאכל לכהנים לנשיהם לבניהם ולעבדיהם..." ומגיע לה- לאשה... היא טרחה והגיעה יחד איתנו עד ירושלים... ו... וכל השנה היא שולחת אותנו ללמוד תורה ומגדלת לנו את הילדים... וזה הבשר היחיד שהיא כן יכולה לאכול... ממילא יש הרבה כהנים שאת החזה ושוק הם משאירים לאשת חיל...⁷¹

⁷¹ אמנם יש להעיר, שאע"פ שאשה וקטן של כהן יכולים לאכול בקדשי קדשים, אבל שלא בחלוקה, כלומר: יכול האיש ליתן לאשתו את חלקו, אבל לא מחשבים אותם לגבי החלוקה (עיי' פ"י מהלכות מעשה הקרבנות ה"ז).

ואכן הגעתי הבייתה לאחר יום ארוך של עבודה... עייף ומותש מריצה של יום שלם עקב בצד גודל... אבל הפנים שלי מאירות בקדושת עבודת הקרבנות, האשה קבלה אותי בדחילו ורחימו... וניגשה באימה וביראה לאכילת קדשים קדשים דחזה ושוק... אשרי העם שככה לו אשרי העם שה' אלוקיו.

רק לסיום: כשאתי הצדקנית ראתה כמה שאני עייף... היא רצתה להשיב את נפשי והגישה לי כוס יין מיוחדת של רבעי לשתות... כבר באתי לשתות... כבר כמעט ברכתי בורא פה"ג... ואקב"ו על אכילת רבעי... **ופתאום תפסתי את עצמי... אוי!!!** אני מ"אנשי משמר", נכון שהיום שלי כבר מאחורי, ואני כבר לא "בית אב", אבל זה עדיין השבוע שלנו ואני מ"אנשי משמר", וחז"ל גזרו שלא לשתות יין בלילות בשבוע הזה... שמא יצטרכו אותנו לאכילת קדשים... ואסור ליכנס שתויי יין לעזרה... טוב... נשמור את הכוס הזו לבוקר...

נסיים מסליחות דיו"כ קטן: בית תפילתם מקום צקון לחשם חשוב כבמקום אשר יבשלו שם הכהנים את החטאת...

לקראת א' אלול... עולים לישיבה קטנה... בירושלים...

התאריך א' אלול התשע"ח: הבה"ח יעקב נ"י צועד עם המזוודה... רגליו עומדות בכניסה לישיבת "גורן ארנן" בעיר דוד, לבו מחסיר פעימה...

החלום מתחיל להתגשם ברגעים אלו...

הכל התחיל לפני שנתיים וחצי בערך... היה זה ביום ט"ו באב שנת התשע"ה... במרומי הגליל העליון בברעם... נערך מעמד צנוע וחגיגי בכרם של ר' יועזר... בצידי השדה ניצב שולחן עם מזונות ושתייה... ו... ונשפכו שם הרבה הרבה דמעות...

מה יש??? ר' יועזר היום נוטע כרם חדש!!! ו... ו... והזורעים?? הזורעים בדמעה!!! הזריעה תמיד נעשית עם דמעות... ועם הרבה תפילות... **ר' יועזר נשא עיניו השמימה והתפלל:** אנה ה'... כתבת בתורתך: "מי שנטע כרם ולא חיללו ילך וישוב לביתו..." היום-ט"ו באב שנת התשע"ה- אני נוטע את הכרם הזה!!! ו... ואני כעת עוזב את הכרם פה... ואומר לה שלום שלום... ואני אפגש איתה בפעם הבאה **רק בעוד שנתיים וחצי!!!** רק בט"ו בשבט של שנת התשע"ח... שאז יסתיימו שנות הערלה... אנה ה'... תזכה את כולנו... לזכות להתאסף פה שוב בעוד שנתיים וחצי... כולנו חיים וקיימים בריאים ושלימים... שנזכה לחגוג בט"ו בשבט התשע"ח את חנטת הכרם רבעי!!!

המעמד הסתיים... כולם עזבו את הכרם... והכרם נכנסה לתפקידה... שבועיים לקליטה- מט"ו באב ועד ר"ח אלול...

עוד חודש ימים נוסף מר"ח אלול ועד ר"ה מדין "חודש אחד בשנה חשוב שנה...", ואז בר"ה של שנת התשע"ו נכנסה הנטיעה לשנתה השניה!!!

הגיע ר"ה של שנת התשע"ז ואז הנטיעה נכנסה לשנתה השלישית!!!

עברה שנת התשע"ז... הגיע ר"ה של שנת התשע"ח¹

¹ רמב"ם פ"ט מהלכות מעשר שני ונטע רבעי ה"ח, ט' י' וזה לשונו: "באחד בתשרי ראש השנה לערלה ולרבעי, ומאימתי מונין להם משעת נטיעה, ואינו מונה מראש השנה לראש

זהו!!! הנטיעה סיימה שלוש שנים של ערלה!!!

אבל לא... אל תשאל... הנטיעה הזו בשנתיים האחרונות הספיקה לגדול ולהיפך מנטיעה לאילן... ברגע שהיא נהפכה לאילן... הראש השנה שלה פתאום משתנה!!! כי ראש השנה לאילן זה ט"ו בשבט... אז כעת צריך לחכות מר"ה של התשע"ז עד ט"ו בשבט...

והנה!!! ברוך ה'... שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה... שוב התקיים מעמד מרגש בכפור של שלג... ביום ט"ו בשבט... כולם הגיעו מכוורבלים במעילים לפרדס הפתוח במרומי הגליל העליון ועמדו מרוגשים מול הזמורות התמידים של הגפן... שמחה גדולה... ברינה יקצורו... כעת אין לפנינו אפילו פרי אחד... יש רק זמורות... לא לחינם זה נקרא "ראש השנה"!!! הראש!!! השורש!!! ההתחלה!

החורף עשה את שלו... והכרם קיבלה את המכת קור הבריאה שהיא צריכה לקבל... ובחודש ניסן כבר היה אפשר לראות גרגירים קטנים כ"פול הלבן..." בחודש אייר הגפן עוד קצת גדל ואפשר היה לראות את הענב בגודל "סמדר..." ובחודש סיון זה כבר היה נראה "בוסר..." "ב"ה... מרנין לראות... אשכולות יפים... גדולים... משובחים... עם כתף ונטף... בלע"ר... פרדס משובח...

אוטוטו... בעוד חודש פחות או יותר... מתחיל עונת בציר... ולא סתם בציר... זה כרם רבעי!!! זה ענבים של השנה הרביעית... ש"יהיה כל פריו קודש הילולים

השנה אלא ל' יום בשנה חשובין שנה, והוא שתקלוט הנטיעה קודם שלשים יום, וכמה הוא סתם הקליטה לכל האילנות שתי שבתות. נמצאת למד שהנוטע מ"ד יום קודם ראש השנה עלתה לו שנה, ואעפ"כ אין פירות הנטיעה הזאת מותרות בערלה אלא ברביעית עד ט"ו בשבט שהוא ר"ה לאילנות. כיצד הנוטע אילן מאכל בט"ו באב משנה עשירית ביובל, הרי הוא בתוך שני ערלה עד ט"ו בשבט משנת י"ג, וכל מה שיוציא האילן בתוך זמן זה הרי הוא ערלה אף על פי שנגמרו לאחר כמה ימים ומט"ו בשבט משנת י"ג ביובל עד ט"ו בשבט משנת י"ד הוא נטע רבעי, וכל מה שיוציא בתוך זמן זה הרי הוא רבעי וצריך פדיון, ואם נתעברה השנה נתעברה לערלה או לרבעי. נטען ב"ו באב משנת עשר לא עלתה לו שנת עשר אלא הרי הוא ערלה שנת י"א וי"ב וי"ג כולה, והרי הוא נטע רבעי מראש השנה של שנת י"ד עד סופה".

לה'... "את כל הענבים האלו פודים בכסף ומעלים את הכסף לירושלים...
ואוכלים את דמיו כדין מעשר שני..."

שעת לילה מאוחרת... יענקי בן ה-12 שוכב במיטה ושומע את אבא ואמא
מסתודדים בחדר... הוא הרגיש ש... שהם מדברים עלי...

הוא יצא מהמיטה על קצות האצבעות והצמיד את האוזן...

ואז הוא שמע את אמא אומרת לאבא: מה הבעיה ??? שנה הבאה יענקי
צריך ללכת לשיבה קטנה... נשלח אותו לשיבה בירושלים... וניתן לו כל חודש
דמי כיס של אלף שקלים ממעות הכרם רבעי והוא יקנה אוכל ויאכל את זה
בירושלים על טהרת מעשר שני!!!

שתיקה השתררה בחדר... ואז נשמע קולו של אבא:

כן... אני יודע שזו האופציה הכי נוחה והכי מתבקשת... אבל... אבל... אבל
מה אעשה... אני לא יודע אם יענקי מתאים לזה... אני לא יודע אם הוא מספיק
בוגר בשביל זה... זה לא צחוק... בשביל לאכול כ"כ הרבה מעשר על טהרת
מעשר... צריך לחיות כל הזמן במצב של טהרה... ולזכור לשמור על הידיים כל
הזמן מטומאה... ו... ולזהר לטבול במקווה על כל נגיעה בכלי או באיש לא מוכר
וכו' וכו'... **את חושבת שיענקי שלנו מספיק רציני בשביל זה???** הוא נראה לי
מידי ילד בשביל זה... אני די חושש להכניס אותו לנושאים האחרניים האלו...

המשיך אבא ואמר: תראי... אני כל הזמן מנסה להכניס את יענקי לרצינות...
להרגיל אותו לשמור את ידיו כדי שיהיה בגדר "יודע לשמור ידיו...", אני מנסה
להרגיל אותו שלא לגעת סתם בכל מיני שמונצס... כי... כי לך תדע... אולי זה
טמא... אבל... אבל אני מרגיש ש... שמוקדם מידי... הוא לא מספיק משתף
פעולה... אני לא מאשים אותו... הוא כנראה צעיר מידי ולא מספיק בשל... יש
ליענקי גם כמה חברים ש... שרמזתי לו כבר כמה וכמה פעמים בעדינות ש...
שהם אמנם בחורים מאוד נחמדים ומאוד לעניין... **אבל!!!** היות והם משתייכים
למשפחות של אנשים ש"לא כל כך יודעים..." אז הם בחזקת טמאים...

רמזתי ליענקי: תבחר: או הם!!! או אכילת חולין בטהרה!!! זה לא הולך ביחד... רמזתי לו את זה יותר מפעם אחת... אבל הוא לא כ"כ הבין עניין... הוא לא הביע מספיק רצינות... **אז איך אני יכול לסמוך עליו???**

תארי לעצמך שאני אשלח אותו לשיבה בירושלים והוא יתחיל להתרועע לי שם עם כל מיני בחורים ש... ש"לא יודע מה המצב הרוחני שלהם..." ואני אפקיד או חלילה אפקיר את כל קדושת רבעי שלנו על התנודות הרוחניות שלו... בין משבר בשיבה לחיזוק... ובין תחילת זמן לסוף זמן... אי אפשר ככה... זה חוסר אחריות...

אבל אז אמא לפתע קטעה את דבריו של אבא ואמרה... נכון!!! נכון שיענקי עדיין קצת ילדותי ולא מספיק אחראי... אבל עדיין... אל תשכח שיש לו!!! יש ליענקי שלנו משהו רציני מבפנים... כשמסבירים לו ברצינות אז הוא כן יודע להיכנס לזה... כל פעם מחדש אני מתפעלת לראות אצלו את הדמעות שיש לו בעיניים כשאנחנו רק מדברים בדרך אגב על "בית חיינו..." **וכשאת שואלת ביום ששי: מי מוכן לקחת את ההפרשת חלה לבית של משפחת כץ... הראשון שקופץ זה יענקי!!! יש לו המון רגע לטהרות ולקדשים... הוא לא מתעצל אלא מיד רץ מהר למקווה כדי שהוא יוכל לקחת את החלה בטהרה... (כי שוב, כאמור יש ליענקי חברים כאלו שהוא כבר יודע שכשהוא מדבר איתם המשמעות היא שאסור לו לגעת בתרומה לפני שטובלים במקווה...).**

ואל תשאל אבא... עכשיו אני נזכרת לספר לך: שבוע שעבר קרה ליענקי סיפור מעניין: הוא חזר מהמקווה כולו רטוב... שאלתי אותו מה קרה???, אז הוא סיפר לי בספונטניות שכשהוא נכנס למקווה... הוא שכח שניה את המגבת במלתחה... ואז הוא איבד קשר עין עם המגבת לכמה שניות... ו... ובדיק נכנס שם איזה ע"ה למקווה... וממילא חזקת הטהרה של המגבת נפגמה... שמא ע"ה נגע בה... ולכן יענקי זכר להיזהר והוא לא ניגב את עצמו במגבת וחזר הבייתה ככה רטוב... כדי לקחת קודם כל את החלה למשפחת כץ בטהרה... **ורק אחרי!!!** אחרי שהוא חזר מהם... אז הוא הלך שוב למקווה... הטביל את המגבת וטבל יחד איתה וחזר הבייתה... סיימה אמא את הסיפור העדכני...

אבא חייך בשביעות רצון... מה???, כן???, את בטוחה??? זה ממש חידוש בשבילי!!! שיענקי שם לב לפרטים כאלו???, שיענקי זוכר את כל הגזירות

דרבנן העדכניות (אודות עמי הארץ) שהתחדשו בלשכת הגזית בג' רגלים האחרונים?

שוב השתררה שתיקה בחדר... יענקי עומד מאחורי הקיר... ו... ו... ולא מפסיד מילה! **אבא שקע בהרהורים... ולבסוף הוא סיכם ואמר:**

אבל בכל זאת... אני עדיין חושש מיענקי!!! הוא עדיין ילד מידי... אני חושב שאני ככל הנראה אתן את הדמי כרם רבעי שלנו לאבריימי הבן של השכן מהכיתה של יענקי... שהוא הולך ללמוד באלול הקרוב בירושלים...

סיים אבא את דבריו... יענקי כבר לא היה מסוגל... והוא נכנס בסערה לחדר של ההורים... ופרץ בבכי סוער...

אבא... אני!!! אני! אני רוצה לעלות לירושלים... אני מבטיח לך שאני אהיה בוגר... אני מבטיח שאני אעזוב את כל החברים העמי הארץ האלו ואני אתחיל להיות אחראי. ואני אתחיל להתלמד איך לשמור את הידיים...

אבא ואמא היו קצת בהלם... הם לא העלו על דעתם שיענקי שומע את כל תמליל השיחה... **אבל אבא התעשת די מהר ואמר ליענקי:** הלוואי!!! אני מאוד רוצה שזה יקרה... אבל אני צריך שתוכיח לי שאתה מסוגל...

תבין יענקי: זה באמת לא צחוק... זה לא פשוט בכלל... והשנה בפרט... השנה זו שנה מיוחדת... תבין: כל שנה כשאנחנו בוצרים את הענבים... אנחנו מפרישים רק עשר אחוז בתור מעשר שני... **זהו!!!** ורק את העשר אחוז הזה אנחנו מעלים לירושלים ואוכלים בטהרה... נו... כמה זה כבר עשרה אחוז מכל הכרם שלנו??? אלפיים שקלים בערך... נו... זה לא סוף העולם... זה פרוייקט חד פעמי!!! כולם נטהרים **באופן חד פעמי...** כולם שומרים על עצמם **באופן חד פעמי** ועולים לירושלים לשלושה ימים... קונים עם זה קרבנות... פירות וירקות... ואוכלים אותם בטהרה ובזהירות... ככה זה כל שנה!!! ככה זה כשמדובר במעשר שני...

אבל השנה??? השנה זה משהו מיוחד!!! השנה זה כרם רבעי שככולו קדוש... ואת ככולו צריך לפדות... ואת כככל דמיו צריך להעלות לירושלים!!! **מדובר בעשרים אלף שקלים!!!** ולא סתם... אלא את כל העשרים אלף שקלים האלו צריך לגמור עד פסח הקרוב (-של שנת התשע"ט, כי זה סוף מחזור של שלש שנים, וצריך לעשות ביעור מעשרות ולומר "בערתי הקודש מן הבית...).

המשמעות היא שאנחנו נותנים לך מידי חודש סכום של אלף שקלים ואתה צריך לקנות בזה **אוכל על בסיס יומי!!!** אתה צריך להיות **טהור על בסיס יומי!!!** אתה צריך לאכול ארוחת בוקר צהרים וערב בטהרה!!!
אתה חושב שאתה מסוגל???

עד היום אתה ידעת לשמור על עצמך בטהרה רק באירועים מאוד מסוימים, ככה לפני קרבן פסח... או לפני ה"זבח משפחה" שמידי פעם היינו עושים בדחילו ורחימו... אבל השנה!!! אם אני שולח אותך לישיבה בירושלים ואני נותן לך את ככל הדמי נטע רבעי שלנו... המשמעות היא שזה נהיה חלק מהסדר יום שלך! חלק מהארוחת בוקר וערב שלך!!!

דמעות עמדו לענקי בעיניים: כן!!! כן! כן!!! אבא... כן!!! אני רוצה... אני רוצה להיות תמיד טהור... תמיד תמיד... אני רוצה תמיד להיות בירושלים... קולו של יענקי התחיל לרעוד והוא התחיל לדבר בערגה... **כן... תמיד תמיד בירושלים...** כל פעם כשהיינו עולים לירושלים והיינו נזהרים שם על טהרה... אז כשהיינו נאלצים בסוף ללכת... הייתי בוכה... הייתי מנשק לא רק את אבני העזרה... אלא גם את חומת ירושלים... והייתי אומר לעצמי: די... מי יתן ואני אשאר פה לתמיד... תמיד טהור... תמיד קרוב לאבא שבשמים...

זה בסדר אבא... תסמוך עלי... אני אקבע איתך כבר עכשיו חברותא לסדר טהרות... כיצד נטהרים לאכילת מעשר בטהרה... ובמקביל כיצד אכילת קודש בירושלים בטהרה... כל דיני חילול ופדיה וביעור...

בט"ו באב, הבה"ח יעקב נ"י עשה סיום יחד עם אבא על מסכת מעשר שני, כולם ברכו אותו שיזכה אכן לעלות לירושלים ולקיים את כל המצוות החביבות התלויות בה...

ואכן... היום א' אלול... אבא נפרד בדמעות מיענקי בפתח הישיבה, והושיט לו שלושה ארנקים כבדים, אחד של דינרי זהב של כרם רבעי!!! אחד של מעות כרם רבעי (כגזירת חז"ל שחלק מהכסף העולה לירושלים יהיה פרוט, כדי שלא יהיה אינפלציה בפרטת הכספים ואכ"ל), ועוד ארנק נוסף קטן שבו יש קצת מעות שנותרו עדיין ממעשר שני של שנה שעברה... (אמנם מעשר שני ורבעי יש להם אותו דין, אבל הם שתי מצוות שונות, שתי ברכות שונות).

זה בסדר, לא נפרדים להרבה זמן, אוטוטו יום כיפור... אבא חזר מהר מהר הבייתה לסיים את מצוות פרט ועוללות בכרם (הישנה שלנו) לעניים... אבא גם ישתדל להזדרז ולסיים את כל מלאכת האיסוף של הפסולת גורן ויקב לאוצר... ולקראת ר"ה הוא גם יעשר את הבהמות כבקרת רועה עדרו לקרבן מעשר בהמה... ובהקדם האפשרי, ברגע שהוא יסיים עם כל המשימות האלו... הוא אמא וכל הילדים יתפסו את הרגליים ובעליה הראשונה הם יעלו לירושלים, מקווים מאוד שזה יהיה עוד לפני ר"ה... (סו"ס אבא שלנו סובר כשיטת ר"א ור"ש שבאחד באלול ר"ה למעשר בהמה...) נפגש בעוד חודש ימים...

התאריך ה' באב, תחילת עונת הגת, בשעטו"מ

סוף סוף הגיע חודש אב... איזו שמחה... אני כל השנה מחכה לתקופה הזו שתגיע... זו התקופה היפה ביותר שלנו!!! כל הרבעון הזה, כל ארבעת החודשים האלו מה' באב ועד חודש כסליו בערך... פלוס מינוס... זו אחת התקופות המרנינות ביותר בעיירה שלנו... (למה דווקא ה' באב? זה תחכה לסוף... שם אם יהיה לך ולי סבלנות, אני אסביר לך מה יש דווקא בתאריך הזה... אבל כעת עזוב... כעת נדבר בגדול... על כל הרבעון הזה שמחודש אב עד אמצע כסליו...).

אז ככה: אתה אולי לא יודע... אבל בעיירה שלנו ישנן שתי קהילות שונות!!!
קהילת החברים!!! וקהילת עמי הארצות!!! יש נתק מוחלט בין שתי הקהילות... גני ילדים **בנפרד**... חדרים **בנפרד**... חנויות מכולת **בנפרד**... בתי כנסת **בנפרד**... נתק מוחלט!!!

ואנחנו ב"ה שייכים לקהילת החברים ואנחנו מקפידים לאכול חולין בטהרה, ואנחנו נזהרים לא להתקרב לקהילת עמי הארצות בגלל שהם בחזקת טמאים¹.

אבל אבא כל הזמן מסביר ומשנן לנו שלמרות זאת גם הם יהודים - הקהילה השניה, ואנחנו מאוד אוהבים אותם... ויום אחד אבא חזר הבייתה ואמר לנו שהוא טמא, והיום הוא לא יוכל לאכול איתנו חולין בטהרה, והוא צריך לטבול במקווה... ולמה???

הלכתי היום בשביל בין עירוני... וראיתי את החמור של איבדן העם הארץ מהקהילה השניה רובץ תחת משאו... רצתי מהר... ועזרתי לאיבדן לטעון את המשא על החמור בצורה יותר מסודרת... ואח"כ שוחחתי עם איבדן כמו חבר... **שאלתי איתו: מה איתו?? מה המצב?** והוא סיפר לי שהמצב הכלכלי שלו לא פשוט... אז מיד ארגנתי לו הלוואה מהקהילה שלנו... אבל תכל'ס... תוך כדי

¹ רמב"ם הלכות מטמאי משכב ומושב פ"י ה"א וז"ל: עם הארץ אף על פי שהוא ישראל וישנו בתורה ובמצות הרי הוא בחזקת טמא ובגדיו מדרס לטהרות, ואם נגעו בגדיו באוכלין ומשקין הרי הן טמאין, ואם נגע בכלי חרס מאוירו טמאהו, ושורפין את התרומה על מגען אף על פי שטומאתן בספק, ואינן נאמנין על הטהרות לפי שאינן בקיאין בדקדוקי טהרות וטומאות, ולעולם הוא בחזקת זו ואינו נאמן על הטהרות עד שיקבל עליו דברי חבירות.

שעזרתי לו לטעון את המשא, נאלצתי מטבע הדברים לישא את המרכב של החמור וממילא נטמאתי בטומאת מרכב וגם הבגדים שלי נטמאו... (נכון שאם רק הייתי נוגע במרכב ולא נושא, אז הבגדים שלי לא היו נטמאים כי מרכב מטמא בגדים רק במשא ולא במגע...⁷¹ אבל איך יכולתי שלא לישא... סוף סוף צריך לעזור לו לטעון מחדש... חוץ מזה גם לחצתי את ידו בחום, והוא עצמו מטמא בגדים גם במגע ולא רק במשא) ותכל'ס, לכן אני והבגדים שלי כעת טמאים בטומאת ערב...

אבל אבא... שאל מוישי... אם איבדן טמא... אז למה אתה בכלל עוזר לו??? הוא הרי טמא??? הוא עם הארץ??? אז שיסבול... מה אכפת לך???
אבא הזדעזע, דפק על השולחן והרעים בקולו: מוישי... בושה וחרכה... לך מהר תשטוף את הפה בבורית... איך אתה מדבר... איבדן שלנו הוא יהודי!!!
ואנחנו אוהבים אותו... אני אוהב אותו... הוא אח שלי!!!

לפתע העיניים של אבא התמלאו דמעות... והוא התחיל לדבר בקול ובלהט:

איבדן זה אח שלנו... זה בן של אברהם יצחק ויעקב... זה יהודי שאבא שבשמים כל היום חושב עליו ואוהב אותו... אז מה והוא טמא??? אז מה והוא לא יודע מספיק ללמוד תורה כמונו ולכן הוא נכשל בעבירות מחוסר תשומת לב...??? לכן מה... לכן אבא שבשמים לא אוהב אותו??? רק מה אפשר לעשות... בגלל שהוא עם הארץ אנחנו נאלצים לעשות חומה כואבת בינינו... ואנחנו צריכים לעמוד על כך ש-לנו לא יהיה קשר איתו... אבל ברגע שהוא במצוקה... כאן אנחנו צריכים לפרוץ את כל המחסומים ולרוץ לעזור לו עם כל הלב והנשמה והאחוה...

מוישי היה מבוהל... הוא לא התכווין עד כדי כך לצער את אבא...

⁷¹ רמב"ם הלכות מטמאי משכב ומושב פ"ז ה"א וזה לשונו: "המשכב והמרכב כל אחד מהן אב מאבות הטומאות של תורה מטמאין אדם וכלים במגע ומטמאין את האדם במשא, ומה בין משכב למרכב? שהנוגע במשכב אם היה אדם ונגע בבגדים ובשאר כלים עד שלא פירש ממטמאיו הרי זה טמאם ועשאן ראשון לטומאה והנוגע במרכב אינו מטמא בגדים ולא כלים אפילו בשעת מגעו אבל הנושא את המשכב או את המרכב הרי זה מטמא בגדים ושאר כלים בשעת נשיאתו עד שלא פירש ממטמאיו... לפיכך הנוגע במרכב אינו מטמא בגדים בשעת מגעו והנושא את המרכב מטמא בגדים בשעת נשיאתו".

אבל זה בסדר, את הדרשה הזו אנחנו שומעים מאבא לא פעם ולא פעמיים, אבא מכניס לנו את המסר הזה בראש ללא הרף!!! כל שבוע שבועיים אבא חוזר הבייתה ומספר על עוד תקרית שהייתה לו עם השכנים שלנו... מהקהילה השניה... לאבא חשוב כל הזמן להדגיש שהם אחים שלנו... ואנחנו אוהבים אותם... **אבל!!! בד בבד צריך לשמור מהם מרחק ולהקפיד על הפרדה מהם!!!**

אמנם כשהייתי ילד קטן לא כ"כ הבנתי למה אבא כ"כ הרבה מדבר על זה... אבל כשקצת גדלתי פתאום הבנתי למה הנושא הזה כ"כ בוער לאבא... כי... כי לדאבונו הרב, בקהילה שלנו לא כולם חושבים כמו אבא... כי תבין: סו"ס יש מתח גדול מאוד בין שתי הקהילות... מתח כ"כ גדול... עד כדי כך שברגע שאחד מהקהילה השניה נקלע לביהכ"ס שלנו ככה באקראי... כולם פתאום נכנסים ללחץ... הגבאי עומד מאחוריו בשקט ועוקב אחריו בשבע עיניים במה הוא נגע ועל מה הוא התיישב... כדי לדעת את מה צריך אח"כ להטביל אחריו... ואתה מבין לבד **שיש גבול לכל דבר!!!** ואם הוא מסתובב יותר מידי הרבה זמן בביהכ"ס ומתיישב כל חמש דקות על כסא אחר... אז הגבאי נאלץ לגשת אליו בשלב מסוים ו... ו... והוא שואל אותו במנגינה של מאבטח חשדני: כן... מה?? מה?? מה אתה צריך?? אתה אולי "מחפש משהו"?? והעם הארץ מבין בדיוק מה השאלה... ובאופן טבעי הוא מרגיש אורח בלתי קרוא... וממילא התגובה היא בהתאם... ואני לא צריך להמשיך...

אתה מבין לבד שזה משפיע מאוד על היחסים בין שתי הקהילות... הקהילה השניה מרגישים מאוד נחיתים מהיחס של הקהילה שלנו... וברגע שזה ככה... אז אתה יכול כבר לשער בעצמך לאיפה זה מדרדר... היחסים נהיים עכורים... וממילא, תסמוך גם על המידות רעות שלא פוסחות על הקהילה שלנו- של החברים... ש-מי שלא למד מוסר... אז גם אם הוא חבר... וגם אם הוא אוכל חולין בטהרה, אבל כל זה לא מספיק בשביל מידות, ואם הלב שלו לא טהור כמו החולין הטהורים... והוא נכשל במידת הגאווה וההתנשאות מול העמי הארץ שבקהילה השניה...

ואבא כל הזמן מצביע לנו על תלמיד חכם אחד בקהילה שלנו, שזלזל כל הזמן בעמי הארץ וקרא להם חמורים... **והיום???** היום כל הילדים שלו נמצאים

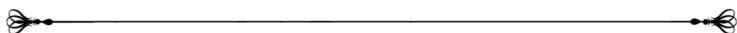
בקהילה השניה...^ט אבא תמיד אומר: שנכון, שלכאורה זה לשון הרע, אבל לצורך!!! כדי לשנן לנו ולהזהיר אותנו שלא פשוט לגדל דור של פרושים ולא גאוותנים!!! מאוד מורכב לגדל ילדים שגם אוכלים חולין בטהרה!!! וגם חיים על טהרת המידות!!! ולכן אבא כל היום חוזר ודורש לנו: תדעו לכם. אנחנו אוהבים את האחים שלנו מעבר לחומה... אנחנו מייחלים לשלומם ולטובתם כל הימים...

כל זה במשך השנה!!! אבל!!! בחודשים האלו... אב אלול תשרי חשוון כסליו... זו תקופה מאוד מיוחדת... **מה יש???**

אז ככה: עיקר ענף החקלאות בעיירה שלנו הוא מכרמים של ענבים ופרדסים של זיתים!!! ולכן בשתי הקהילות שלנו יש לכל אחד שדה של אילנות זית במישור... ובפיסגה של ההר הסמוך יש גם לכל אחד כרם של ענבים... ומתחילת חודש אב עד בערך חודש כסליו זה העונה הבוערת של הכרמים והזיתים... **ולמה???** כי אולי אתה לא יודע... אבל בענבים ובזיתים זה לא מתחיל ונגמר בקטיף כמו שיש בתפוחים ובתפוזים... כי מהענבים עושים בעיקר יין... ומהזיתים עושים בעיקר שמן זית... **וזה עבודה שלימה!!! עבודה שמתארכת במשך תקופה שלימה!!!**

והקב"ה ריחם עלינו ועשה ריווח בין הפרשיות... והקב"ה סידר לנו שהעונה של הענבים מתחילה באזור חודש אב ואז יש את התהליך של הבצירה והדריכה והגת וכו' וכו'... והעונה הזו נמשכת **שבעים יום** והיא נגמרת באזור של יום כיפור!!! ואז יש הפוגה... כאילו הקב"ה עושה הפסקה וקורא לנו... בואו... תעלו לרגל... לחג הסוכות... ואז נמשיך הלאה!!! ואכן תקופה קצרה אחרי סוכות... באזור תחילת חודש מרחשון... **אז מתחילה עונת הזיתים!!!** ואז מתחילים למסוק את הזיתים... ואז נפתח בית הבד ומתחילה העונה הבוערת... והפעם של הזיתים... כולם עסוקים פה בבית הבד... לסחוט ולכתוש את

^ט גמ' נדרים (פא). "ומפני מה אין מצויין ת"ח לצאת ת"ח מבניהן? אמר רב יוסף: שלא יאמרו תורה ירושה היא להם. רב ששת בריה דרב אידי אומר: כדי שלא יתגדרו על הצבור. מר זוטרא אומר: מפני שהן מתגברין על הצבור. רב אשי אומר: משום דקרו לאינשי חמרי".

הזיתים ולהוציא שמן מזוקק... וגם העונה הזו נמשכת בערך שבעים יום מתחילת חודש חשוון... ועד קצת אחרי חנוכה... עד כאן ברור???

עכשיו ככה: חז"ל תקנו שאע"פ שבמשך השנה עמי הארץ טמאים ולא נאמנים על טהרה!!! אבל!!! בזמן הגיתות והבדים הדין משתנה... והם כן נאמנים על טהרה במשך כל התקופה של הגיתות- של הענבים... וגם בתקופה של הבדים- של הזיתים... במשך שבעים יום!!! והסיבה היא בגלל שגם עמי הארץ הכי פשוטים... גם הם נזהרים בתרומה גדולה שהיא חמורה והיות ובשעת הגיתות והבדים... זה הזמן שצריך להפריש תרומה... אז בתקופה הזו חזקתם של כל העמי הארץ שהם תופסים חיזוק... והם נטהרים מטומאתם...⁶

וממילא!!! אנחנו מאוד מאוד אוהבים את התקופה הזו...

כי תבין... בתקופה הזו הקרח מפשיר את אט... החומת בטון שבין שתי הקהילות מתמוססת... ופתאום אפשר לראות דו שיח לבבי וחיובי בין הפרוש מהקהילה שלנו ובין עם הארץ מהקהילה השניה... שלום... איך אתם מרגישים? מחנוכה הקודם לא דיברנו... איך הפרנסה??? איך הבריאות???

זו תקופה שבה אנחנו נזכרים שאנחנו אחים!!! למרות המרחק הגדול ולמרות שתחילת החורף לא דיברנו... עדיין נשאר הקשר דם שבינינו- אנחנו יהודים... ובמשך התקופה הזו יש באמת קירוב לבבות... עד שזהו!!! עד

⁶ זה לשון הרמב"ם: פי"א מהלכות מטמאי משכב ומושב ה"ט י' י"א וזה לשונו: "טומאת ע"ה ברגל כטהרה היא חשובה, שכל ישראל חברים הן ברגלים וכליהם כולם ואוכליהם ומשקיהן טהורים ברגל מפני שהכל מטהרין עצמן ועולים לרגל, לפיכך הן נאמנים כל ימות הרגל בין על הקודש בין על התרומה,

משעבר הרגל חוזרין לטומאתן. הפותח חביתו ברגל והמתחיל בעיסתו ועבר הרגל הרי שאר החבית ושאר העיסה בחזקת טומאה שהרי נגעו בו ע"ה ואף על פי שלא נגע בה אלא בזמן שהוא כחבר אינה טהורה אלא בימי הרגל בלבד. אחר הרגל במוצאי י"ט היו מטבילין כל הכלים שהיו במקדש מפני שנגעו בהן עמי הארץ ברגל בשעת החג, ולפיכך היו אומרים להן אל תגעו בשולחן בשעה שמראין אותו לעולי רגלים כדי שלא יהיה טמא במגעו אחר הרגל ונמצא צריך טבילה והערב שמש ונאמר בלחם הפנים לפני תמיד, וכל הכלים היו טעונים טבילה והערב שמש חוץ ממזבח הזהב ומזבח הנחושת מפני שציפוייהן כבטלין לגביהן.

שמסתיימים להם השבעים יום השניים של בית הבד... וזהו!!! חומת ברלין
שוב נפרשת!!! המחיצה שבינינו שוב נמתחת! הקפאון חוזר... הנתק שוב
 מתחיל... ו... והמתח שוב שורר... (כמובן שאורך זמן עד שהמתח חוזר... זה בדרך
 כלל קורה כשאחד מהעמי הארץ שוכח להחליף את הדיסק ונכנס בטעות לבית הכנסת שלנו...
 ו... ואז שוב הוא פוגש את הפרצופים הדרוכים של כולם... ואז הוא נזכר שנגמר עידן המצב
 רוח... נפגש רק בשנה הבאה... ואתה מבין לבד... שבאותה מידה גם אורך זמן עד שהמתח
 מתפוגג בימים אלו...).

אבל אבא שלנו לא מוותר!!! באותם מאה ארבעים יום שכולם עסוקים
 בבית הבד או בגת... אצל אבא זה ירחי כלה, ואבא קובע עשרות שיעורי תורה
 לכל העמי הארץ מהקהילה השניה... ומכניס להם מושגים של אהבת תורה
 ויראת שמים... הוא מוסר להם פאנלים שלימים ב"בית היהודי" ובהלכות
 שבת... זו התקופה הכי אידיאלית לקירוב רחוקים... וכל שנה אבא מנצל את
 התקופה הזו "לעשות נפשות!!!" הוא כל הזמן במירוץ נגד מהירות השעון...
 וההישג הגדול ביותר בשביל אבא, זה לקחת עמי הארץ... ו... ולקדם אותם בכזו
 מהירות... עד... עד שבסוף התאריך של הגיתות והבדים הוא כבר מצליח להביא
 אותם למצב שהם **ברמה רוחנית מספקת** שהם יכולים לקבל ע"ע "דברי
 חברות" ובמשך השנה, יום אחד בהיר הם עושים את המעבר... ועורקים
 ועוקרים מהקהילה השניה לקהילה שלנו... והם מתקבלים בזרועות פתוחות
 ע"י קהילת הפרושים והחברים.

והנה... ביום ה' באב, ביום זה מתחילה העונה!!! (לקמן אסביר מה יש דווקא
 בתאריך הזה) עונה של יותר מארבעה חודשים... ברוך ה', שהחינו וקיימנו
 והגיענו לתקופה זו...

נעת קורא יקר: כמה מסקנות קצרות: כן... לא פשוט... בית המקדש נחרב
 על שנאת חינוס... על קמצא ובר קמצא... מה??? מה קרה שם? מה היה
 הסיפור? ככל הנראה הסיפור היה פחות או יותר ככה:

קמצא היה **חבר!!!** ואילו בר קמצא **לא היה חבר!!!** ואותו בעל הבית עשה
 את טעות חייו, והוא הזמין בטעות את בר קמצא לסעודה של החברים, ברגע

שבר קמצא הגיע לסעודה, התנפל עליו בעל הבית ואמר לו: מה אתה עושה פה... תסתלק מפה... אתה מטמא לי את כל הסעודה... את כל הכלים... מחר אני אצטרך להטביל את כל השלחנות והכסאות...

ובינינו: אותו בעל הבית היה קצת צודק!!! כל זמן שהדו שיח היה שקט... והחילופי דברים היו ביניהם בארבע עיניים... זה בהחלט מוצדק... מותר לי לגשת לבן אדם ולהסביר לו בכבוד ובתקיפות: אתה עושה לי נזקים כבדים... אנא: תפנה את מקומך... אבל ברגע שהקולות התחילו להישמע ברמה... ונהיה פה **שאלה של דיני נפשות- של "הלבנת פנים..."** כאן אותו בעל הבית היה צריך לחשב הפסד מצוה כנגד שכרה, ולהבין: **שעדיך שכל החברים כאן יטמאו!!!** ושכל הכלים יהיו צריכים טבילה, ובלבד שלא ילבין פני חבירו ברבים... אבל את השיקול הזה אותו בעל הבית לא השכיל להבין (כפי שהגמ' ביומא מדגישה: שהיה חמור אצלם שחרת כלים יותר משפיכות דמים... והכוונה היא בין היתר גם לזה...) והוא ביזה את בר קמצא לעיני כל... ועל זה חרב בית המקדש!!!

מה פירוש על זה??? על זלזול בכבודו של יהודי באשר הוא!!! על סולם ערכים שגוי שקובע ואומר: שבשם הטהרה והפרישות אפשר לשפוך דמו של יהודי חלש כמים... על זה חרב בית המקדש!!!

ומה התיקון לזה??? בשביל זה אנחנו צריכים להתחזק באהבת ישראל...

ובשביל זה במקרה או ממש לא במקרה בדיוק בתאריך הזה... בדיוק בימים אלו של החורבן... אז מתחילה העונה היפה ביותר... העונה שבה אנחנו שוב נזכרים בחברים שלנו העמי הארץ... שוב מהדקים איתם קשרים... ושוב מנסים בכל דרך איך לקרב אותם... ולגרום להם להתעלות ולהיות כמונו...

מאה ארבעים יום של קירוב לבבות יש לנו!!! הצלחנו?? מה טוב... לא הצלחנו?? אין לנו ברירה... ובצער רב נאלצים אנו שוב ליצור חומות וגבולות בינינו לבינם... אבל זה נעשה בלב כבד... זה נעשה לאחר 140 יום דו שנתיים של ניסיון התקרבות, עד לפעם הבאה...

לדאבונו הרב, לאחר שחרב בית מקדשנו, **אנחנו מצד אחד** לא מספיק חברים, וגם הם מאידך לא כאלו עמי ארצות בייחס אלינו... **ואין לנו מצד אחד** את המאה ארבעים יום היחודיים האלו לקרב לבבות רחוקים... **ובאותה מידה**

אין לנו במשך השנה לא את הזכות, ולא את האפשרות להתרחק מהם לגמרי...
לא נותר לנו אלא להבין שהקב"ה סומך עלינו ומצפה מאיתנו להבנה: שנדע
 לעשות את השילוב הנכון והמומצע, ומצד אחד ליצור גבולות והרחקות ברורות
 בינינו לבין היהודים החלשים שבינינו, ומאידך: לא לשכוח את אחוותם,
 להמשיך לדאוג לשלומם וטובתם כל הימים. **ואז נגאל!!!**

נשאר לי חוב קטן: להסביר מה יש דווקא בתאריך ה' באב? למה דווקא אז
 מתחילה העונה של דריכת הענבים?

אז ככה: אני אגיד לך בכנות: באופן עקרוני, העונה של דריכת היין הייתה
 יכולה להתחיל הרבה לפני כן, לפי העונה האמיתית היה אפשר כבר לפני
 שבועיים להתחיל לבצור את הענבים ולגשת לדריכת בגת... אבל לנו, הבוצרים,
יש לנו אינטרס לעכב את זה לכה"פ עד התאריך ה' באב, אתה יודע למה??
 אז ככה: **אני אתן רק רקע:**

כידוע, חז"ל תקנו: שבעונת הגיתות והבדים עמי הארץ נאמנים על טהרה!!!
 אבל ברגע!!! ברגע **שנגמרו השבעים יום!!!** בבת אחת העם הארץ חוזר להיות
 טמא, **אבל לא סתם, אלא חז"ל תקנו שזה למפרע!!!** כלומר: החבית יין שהוא
 נגע בה, כל זמן שלא עברו ימי הגיתות, היא טהורה, אבל ברגע שעברו ימי
 הגיתות, החבית בבת אחת נהיית טמאה, ולמה? כי לפני חודש נגע בה ע"ה...^א
 וממילא כל פעם מחדש, ברגע שמסתיימת תקופה של עונת הגתות, זה
 יוצר איזשהו סחרחורת וטלטלה בשוק... **ולמה? כי תבין:** אני חבר, אני מוכר
 חביות יין טהורות עבור חברים שמחפשים יין טהור... כל השנה כולה אין דריסת
 רגל לעמי ארצות בחנות שלי... זה ברור להם ולכולם!!! הם יודעים שברגע שהם
 נכנסים לכאן הם מטמאים לי את כל החנות!!! אבל בשבעים יום האחרונים
 לשם שינוי, פתחתי את הדלת לרווחה... הסתובבו אצלי עמי הארץ בחפשויות

^א רמב"ם פי"א מהלכות מטמאי מו"מ ה"א וז"ל: וכן נאמנים הן על התרומה בשעת הגיתות
 והבדים מפני שכל העם מטהרין עצמן וכליהן כדי לעשות יינם ושמןם בטהרה, עברו
 הגיתות והבדים אינן נאמנים. כהן שהביא לו ע"ה חבית יין או שמן של תרומה לא יקבלנה
 ממנו מפני שהיא בחזקת טומאה,

וקנו והכל היה טוב ויפה כי הם היו טהורים, והנה... יום אחד בהיר הסתיימה עונת הגת, **ואז מה קרה???** כל החביות שלי בבת אחת נטמאו... ברגע שהחביות שלי טמאות, המחיר שלהם יורד לרבע מחירו! כי אני צריך להתפטר מהם בהקדם האפשרי... כי אני צריך וחייב חנות יין טהורה וצריך לחסל את היבול הטמא, ממילא יש קריסה במחירי היין והשמן של כל חנויות החברים.

עכשיו תחשוב: תאר לעצמך שבכ"ה תמוז, בדיוק בתאריך הזה התחילה באופן רשמי עונת הגתות... ואכן פתחתי את החנות... וכל הע"ה כאמור התחילו לגדוש את החנות שלי... והכל טוב... והנה!!! יום אחד העונה מסתיימת... מתי? **בה' בתשרי** (סיכמנו שזה 70 יום, ממילא: אם העונה התחילה בכ"ה תמוז, אז היא מסתיימת בה' תשרי...) ברגע שהעונה הסתיימה... כל החנות שלי נטמאה... אני כאמור רוצה להתפטר מהיין הטמא... בקיצור: בה' בתשרי אני מוריד מחירים לריצפה... ס"ס התפטרתי משאריות החביות הטמאות... טרחתי והטבלתי את כל החנות... (שברתי את כל החביות חרס שאין להם טהרה אלא שבייה) ס"ס סיימתי לטהר את החנות ולהתחיל להתאושש מההפסדים... לא גמרתי להתאושש... והנה שוב...!!! כעת הגיע חג הסוכות. שוב! שוב אותו תהליך... שוב כל הע"ה טהורים... שוב כולם מסתובבים בחנות שלי... ובמוצאי החג שוב כל החנות שלי נטמאת... שוב צריך להתפטר מהיין... שוב לטהר את החנות. ולא עוברים שבועיים... **ושוב! כעת מתחילה עונת הבד.** של הזיתים... ושוב אותו סיפור.

אתה יודע מה שזה??? זה **שלוש פעמים** לעשות אוורול לכל החנות... **שלוש פעמים** לנתץ חביות... לשפוך יין כמים... למכור אותו במחיר אפסי... זה כאב ראש!!!

לכן!!! בשביל להקל על עצמנו, אז יש אינטרס משותף לכולנו, גם לחברים וגם לעמי הארץ כאחד... לעשות מאמץ להצמיד את השבעים יום של הגתות לחג הסוכות... שיהיו נושקים אחד לשני!!! שלא יספיק להיגמר השבעים יום של הגת!!! וכבר יגיע סוכות... וככה נחסוך טומאה מיותרת... הבנת???

לכן, מחכים לתאריך הראשון של השבעים יום שהוא יכול להיות צמוד לחג הסוכות... מהו התאריך? ה' באב!!! אם התחלנו את הגתות בה' באב, הרי הסיום הוא בדיוק בט"ו תשרי, ככה חסכנו לעצמנו טומאה... הבנת את הרעיון?

מתי התאריך המדויק של יום ההולדת של מוישי???

הסירנות נשמעו היטב בכל השכונה... טיפול נמרץ הגיח במהירות ולאחר כמה דקות הם ירדו ובתוך האלונקה שכב יענקי הקטן בן החמש... סיפור טרי, לפני יומיים יענקי התלונן על כאבי ראש... היה לו גם חום... אבל בשעות האחרונות פתאום אמא ראתה שהוא מפרכס... והוא נראה גרוע מאוד... הוא נלקח היישר לבית חולים ושם מיד זיהו דלקת קרום מוח חריפה... הוא מיד הורדם והונשם...

השמועה עשתה כנפיים... פרקי תהילים נרגשים נאמרו בכל מרכזי התורה... עצרת תפילה דחופה נעשתה בבית הכנסת... כולם זועקים לשמים... אנא ה'... קל נא רפא נא ליענקי הרך... שיצא מזה... שיחלים במהרה... שבוע ימים של מתח... של תפילות... קבלות... אלפי ספרי תהילים... המון המון דאגה... שבוע של עליות ומורדות במצבו הקשה של יענקי המתוק... שבוע ימים של טיפול נמרץ... יענקי מורדם ומונשם... לא פשוט בכלל... אבא ואמא עומדים מול מטתו של יענקי... המדדים מראים שהמצב הולך ומחמיר... פניהם החמורות של הרופאים לא משרים טובות...

נו... מה עושים???

לפתע אבא נזכר... הוא לקח כובע וחליפה, נעמד וזעק בכל כוחו: אבא שבשמים: **עורך בני יעקב עלי!!!** אני מקבל על עצמי לשלם את הערך הקצוב בתורה של הבן שלי, לתת לזה לבדק הבית, לרומם בית אלוקינו, ושיהיה דמי ערכו של יענקי כפרה עליו, לרפואתו ולהחלמתו המהירה.

לאחר כמה דקות הגיע הרופא... ו... ושוב לקח ספירת דם... בדק דופק ואורו פניו... אוהו... ברוך ה', מסתמנת מגמת השתלטות על החיידק...

לא חלפו עשרים וארבע שעות, ויענקי כבר נשם בכוחות עצמו, הוא התעורר ואפילו צחק... ואפילו הספיק לשחק עם האוטו שקנו לו בבית חולים... את ההתרגשות והדמעות שהיה שם לא ניתן לתאר... וכשהגיע רגע השחרור, מנהל המחלקה ניגש לאבא ואמא ואמר להם: שתדעו!!! היה לכם פה

נס גלוי!!! קבלתם בן חדש במתנה!!! המצב שלו היה מאוד קשה... הכל בזכות התפילות...

אבא ואמא יצאו מהבית חולים, אמנם בדרך הבייתה, אבל זה היה מובן מאליו... שאנחנו הולכים הבייתה **רק בשביל להתארגן...** רק בשביל להכין מזוודה... כי... כי ברגע שיתאפשר, אנחנו תופסים את הרגליים ומיד נוסעים לירושלים, **"אשלם לך נדרי אשר פצו שפתי ודיבר פי בצר לי"**.

אבא התחייב "ערך בני עלי", וכעת לא נותר לנו אלא לעלות לירושלים, לשלם את ערכו של יענקי המתוק, כמובן בצירוף של קרבן תודה...

ובפרט!!! שבמקרה, ממש בשבוע הזה יחול היוולדת של יענקי שלנו, עוד שבוע ימים הוא נהיה בן חמש... סליחה... בעצם הוא נהיה רק בן שבוע ימים, כי כאמור... קבלנו ילד חדש במתנה מאבא שבשמים...!!! אבל על כל פנים אין לנו הזדמנות יותר מתאימה להקריב קרבן תודה לה' על שנתן לנו את יענקי, כמו יום ההולדת של יענקי בכבודו ובעצמו, ולכן, אבא ואמא רק הגיעו וכל המשפחה נכנסו למרתון של הכנות לקראת הנסיעה לירושלים.

הנס שלנו שאנחנו לא גרים כ"כ רחוק מירושלים, בסה"כ מהלך יום אחד, אנחנו גרים בנחלת יהודה בעיר "עקרבת" שהיא מסומנת במפה של חז"ל בתור הנקודה הדרומית הכי רחוקה שהיא נמצאת עדיין בתוך הטווח של מהלך יום אחד מירושלים (זה נפ"מ לגבי נטע רבעי, שמהעיר שלנו ולפנים צריך להעלות את הפירות עצמם לירושלים, ומהעיר שלנו ולחוץ ניתן לפדות ולהעלות רק את הדמים...).

לבנתיים כל הילדים התגייסו להכנות, הדסה ואסתר ישבו דבר ראשון על ההזמנות, אבא ניסח להם את ההזמנה, ונתן להם רשימה של שבעים איש מהעיר שלנו שהם מוזמנים ל"זבח תודה" בעוד ארבעה ימים מהיום, כמו כן נכתב בהזמנה שמי שנענה להזמנה, אנא, שיאשר את השתתפותו בהקדם האפשרי כדי שנדע להתארגן לקראת השמחה, חמורים וכרכרות יעמדו לרשות המוזמנים, נא לשמור על טהרה, ההזמנות חולקו עוד באותו יום³⁷.

³⁷ כמובן ששליש מהאנשים הודיעו בצער שהם לא יכולים להשתתף, כי בשבילם לעלות

ובכן: אבא ואמא הקדימו ועלו לירושלים יום לפני כן, כדי לארגן ולהתארגן לקראת הקרבן תודה, **אבל לפני כן!!!** לפני הקרבן תודה, יש משהו יותר חשוב, **יש דין ערכין!!!** סוף סוף אבא התחייב את ערכו של יענקי כשהוא עמד ליד מטתו.

אבא ואמא ויענקי חיכו בהמתנה להיכנס ללשכת הגזבר הלוי שיושב באחת הלשכות במקדש, יש לציין שאבא היה נראה די לחוץ מהפגישה...²⁰

לבית המקדש, הם צריכים התרעה של שבוע מראש בשביל להיטהר מטומאת מת, אבל מה נעשה שאבא ואמא נחושים בדעתם לעשות את זבח התודה הזה כבר ביום הולדת של יענקי, הנס שלנו שכשאנחנו נטמאים מת, אנחנו תמיד משתדלים להיטהר מיד ולא מחכים למישהו שיזמין אותנו ויתן לנו התרעה של שבוע מהיום (אמנם לפני חודש בלבד הייתה פה לוויה של יהודי מבוגר והיה צורך בנושאי המיטה וחילופיהן, וכל הגברים של הבית שלנו נזקקו למצוה ונטמאו, אבל מיד לאחר הלוויה הם הזדרזו ומיד פירשו והתחילו בספירת ג' וז', ולא חיכו להזמנה של "זבח משפחה" בשביל להתחיל להיטהר, זה הנס שלנו, שאנחנו לא דוחים לרגע האחרון, אבל כל אלו שאין להם כח להתחיל בהזאות ובספירות אז תמיד הם נזכרים מאוחר ועל הדרך הם מחמיצים כל מיני הזדמנויות).

²⁰ תבין: גזבר הקדש זה בן אדם מאוד רציני ומלחין... באופן טבעי הוא אמור להיות איש מאוד תקיף!!! מדובר בלוי שמחזיק תחת רשותו סכומי עתק ששייכים לבדק הבית, ומתוקף תפקידו אין לו רשות לרחם בכסף של הקדש, והוא חייב להיות קפדן על הכסף הזה, אסור לו לוותר על שווה פרוטה, כי זה כסף קדוש, זה כסף שכל מעילה הכי קטנה בו, אפילו בשווי של שלושים אגורות מסתכמת בקרבן מעילה, ממילא הגזבר צריך לעמוד על המקח ולהקפיד על ממון הקדש עד הסוף, רק שתבין את המושגים: לגזבר הזה שנמצא פה בתוך הלשכה, יש סמכות מטעם המקדש וגם מטעם המלכות להוציא מידי יום משאיות שלמות של "הוצאה לפועל" ולרוקן בתים של אנשים שנדרו סכומים למקדש ולא שילמו, אתה יודע מה שזה???

אפילו הבי"ד לדיני ממונות הכי תקיף, שחייבו יהודי לשלם סכום מסוים, אבל אין להם רשות לתת צו הוצאה לפועל, אבל כשמדובר בהקדש, כאן אין ויתורים, אין רשות לוותר, זה מעילה!!! זו אחת העבירות החמורות ביותר!!! אם בן אדם נדר סכום כסף, הוא חייב לעמוד בהתחייבות שלו, ונכנסים לבית שלו ומרוקנים את כל תכולתו ומשאירים לבן אדם רק את כסותו לעורו ועוד כמה פריטים הכי בסיסיים בשביל לשרוד את החיים... זה לא צחוק!!! עם הקדש לא משחקים.

אגב: ממש במאמר המוסגר: כל פעם שאנחנו רוצים לבטא הקפדה על דיני ממונות אנחנו משתמשים עם המושג "דין פרוטה כדין מאה", אבל אליבא דאמת בשום מקום זה לא תקף, אלא רק בהקדש, ללא ספק, כשמדברים על צדקה יש הבדל תהומי בין דין

והנה, סו"ס הגיע תורם... הם נכנסים... הגזבר, מדובר בתנא קדוש- לוי, יושב ומפניו בוקעות שני עיניים יוקדות ביראת שמים טהורה והוא שואל: כן... מה העניין? אבא התחיל לספר על חסד ה' וישועתו כי גבר עלינו, ואת הרגעים הקשים שבהם אבא עמד ונדר "ערך בני עלי", הגזבר שאל כמה פרטים טכניים אודות "המעריך" - אבא, ואודות ה"נערך" - יענקי.

ואז הגזבר התרגש... כן... לא יאומן... הגזבר הלוי הנוקשה התרגש... לא פחות ולא יותר... ולא זו בלבד אלא הוא אפילו לקח את יענקי על הברכיים... ואז הגזבר פנה ליענקי ושאל אותו: בן כמה אתה?

יענקי ענה: **מחר אני אהיה בן חמש!!!**

הגזבר נרתע... מה??? מה אמרת??? מחר?

נענה הגזבר ואמר לאבא ואמא: אתם יודעים מה המשמעות של יום המחרת? ממחר ואילך, אם אתם אומרים "ערך בני עלי" אתם משלמים עשרים שקלים כסף!!! כי כתוב בתורה "ואם **מבן חמש שנים** ועד בן עשרים שנה והיה ערכך הזכר עשרים שקלים", אבל היות והסיפור שלכם קרה שבוע אחד בלבד

פרוטה לדין מאה, יש הבדל עצום בין אדם שנותן צדקה לעני בשווי פרוטה, לבין אדם שנותן מאה שקלים, כי כאן העני קיבל רק פרוטה אחת ואילו במאה שקלים יש לו מה לעשות, כל המושג של דין פרוטה כדין מאה מתחיל ונגמר רק בדיני מעילה בהקדש, ששם זה באמת ככה, העשיר שנדב חצי הונו שזה מסתכם בעשרות מיליונים, והיהודי המסכן שנדב כמה מאות שקלים שמסתכם בזה כל רכושו, לשניהם יש את אותה התייחסות, אי אפשר לגבות מהעשיר... ולהניח לעני... אני רוצה שתבין: כשאני צריך כסף!!! כאן ההתייחסות לכסף היא בייחס לערך שלו, ועם הרבה כסף יש לנו מה לעשות, ועם קצת כסף יש לנו פחות מה לעשות... כל זה כשמדובר בכסף שאנחנו צריכים אותו לשימוש מעשי... אבל כשמדובר בהקדש, הקדש לא צריך כסף, רק מה? האדם מקדיש את כספו!!! ברגע שמדובר בהקדש, אז אין הבדל בין פרוטה למאה, כי לשניהם יש חלות קדושה שווה, כמו שאין הבדל בין פיגול של חטאת העוף, לבין פיגול של פר תודה, הגודל של הקרבן לא משנה את הדינים היוצאים ממנו, הוא הדין כאן: ברגע שהכסף נכנס למדדים של "הקדש" כבר אין הבדל בין עשיר שתורם מיליונים, לבין עני שתורם כמה מאות שקלים וזה כמו רכושו, אנחנו לא נוותר לעני, כי יש לנו מספיק כסף מהעשיר, כי זה לא קשור למספיק ולא מספיק, זה עניין של הקדש!!! הבנת את הרעיון???

לפני גיל חמש, הרי "ואם מבן חודש ועד בן חמש שנים והיה ערכך הזכר חמשה שקלים כסף", זה הבדל משמעותי בסכום.

עכ"פ אבא שלשל לידי של הגזבר חמשה שקלים כסף!!!

הגזבר נשק על מצחו של יענקי בחום, ואמר לאבא: אל תשכחו להגיע לכאן בחג הסוכות הבא עלינו לטובה, ואז אני מכין אתכם מראש: אתם תראו פס חדש של זהב לרוחב הגוזזטרא של העזרת נשים בשמחת בית השואבה... שזו כעת התכנית הקרובה שעומדת על הפרק באסתטיקה של בדק הבית "לפאר בית מקדשנו" ולצפות אותו כולו בזהב לפי מידת היכולת... אז כשתראו את זה, תדעו לכם שה"חמש שקלים כסף" של יענקי שלכם נמצא שם בין עוד כמה מאות יהודים שנדבו ערכין וחרמין בחודש האחרון!!!

אמא התרגשה מאוד... צמרמורת תקפה אותה... ודמעות עמדו לה בעיניים: יענקי שלנו, לא רק שהוא ב"ה הבריא וחזר לעצמו, אלא הערך שלו בכבודו עצמו הולך להופיע כאן בבית המקדש לכבוד ה', לא יאומן... איזה זכות...

אמא כבר מחכה בכליון עיניים לחג הסוכות... הפעם היא לא תוותר לסבתא... הפעם סבתא חייבת גם להגיע לירושלים לשמחת בית השואבה... כדי לעמוד שם על הגוזזטרא וכשהחסידיים ואנשי מעשה ישוררו "אשרי איש שלא ישכחך ובן אדם יתאמץ בך" אמא תצביע על הפס זהב החדש שיש שם... והנה... אתם רואים... הפס הזה... זה יענקי שלנו... זה הערך שלו... אמא תראה את הפס זהב לכל מי שרק מוכנה לשמוע את הנס שעומד מאחורי זה... ולאורך כל השנים אמא תראה את זה ותזכור את הרגעים של "הפכת מספדי למחול לי", הרגעים שאבא הקדיש את ערכו של יענקי והנה ב"ה הוא בריא ושלם...

עכ"פ כעת, לאחר התשלום של הערכין, אבא התפנה להתארגן לקראת האירוע של הזבח תודה שיערך מחר אי"ה, מחר יבואו לפה עשרות יהודים מהעיר שלנו לכבוד האירוע, תהיה פה שמחה גדולה של מצוה...
 "לך אזבח זבח תודה ובשם ה' אקרא, נדרי לה' אשלם נגדה נא לכל עמו, בחצרות בית ה' בתוככי ירושלים הללו-ה'".

פותחים בכבוד אכסניה, הנקראת "בואו שערינו בתודה"

בפרק הקודם דיברנו על המשפחה שבאה לכאן מישוב "עקרב" בדרום כדי להקריב קרבן תודה, על הנס הגדול שקרה להם... ועל הנדר שהוא נדר... ועל האנשים שהם הזמינו... הכל טוב ויפה...

אבל אל תשכח שכל המוזמנים אמורים להגיע לאיזשהו מקום... הם אמורים להתמקם באיזשהו אולם, וזה לא סתם אולם... סוף סוף מדובר בקרבן תודה, שזה אכילת קדשים, וא"כ האולם המדובר צריך שכל האביזרים שבו יהיו טהורים ברמה של טהרת קודש!!! זה ממש לא פשוט...

אז כעת נעזוב את אבא ואמא ויענקי וההתרגשות שלהם... **ונפתח בכבוד אכסניה במשפחת מנחם הירושלמית**, המשפחה היקרה שתמיד פותחים את דלת ביתם לרווחה, ואבא שלנו הוא אחד האורחים הקבועים שלהם, תמיד כשאבא וכל המשפחה המורחבת רוצים לעשות "זבח משפחה", הם מגיעים לירושלים ומשפחת מנחם מקבלים אותם בכזו שמחה...

וזה לא פשוט... תיכף תראה כמה האירוח בירושלים הוא לא מהדברים הקלים, ובכן: נפתח כעת בכבוד אכסניה.

ובכן: נעים להכיר, קוראים להם משפחת מנחם

משפחת מנחם היא משפחה ירושלמית מוכרת... מדובר בבעלי חסד מופלגים ומכניסי אורחים נדירים... המשפחה הזו נטלה על עצמה משימה... הם הרחיבו את הבית שלהם במיוחד הם הוסיפו חדר אורחים ענקי⁷⁷ שיש בו מקום לעשרות מקומות ישיבה נוספים והם קראו לסלון הזה: **בואו שערינו בתודה!!!**

⁷⁷ אגב: תן ניחוש: איך הם הרחיבו את הבית שלהם? וכי בירושלים יש שטחים פנויים? אז אני אגלה לך סוד: הם בנו עוד קומה בבית שלהם, תבין: בירושלים יש כלל "גגין ועליות לא נתקדשו", זאת אומרת: אם אתה רוצה לאכול קדשים בירושלים, זה תקף רק בקומת קרקע, ממילא משפחת מנחם פשוט בנו קומה נוספת, ושם הם מתגוררים, ואילו את

ומידי ערב הם פותחים את שערי הסלון הזה עבור האורחים שהגיעו היום לירושלים והקריבו זבח תודה שיהיה להם איפה להתמקם והיכן לאכול את הקרבן תודה כדינו וכהלכתו בקדושה ובטהרה...

קעת תבין: קרבן תודה זה לא פשוט!!! תודה זה לא לגמרי כמו קרבן שלמים רגיל... סו"ס שלמים אפשר לאכול אותם **שני ימים** ולילה אחד... נו... יש עוד מרווח נשימה... (אתה יכול להביא עשרה אנשים ובמשך יומיים אנחנו נאכל בשר בוקר צהרים וערב ואיכשהו גומרים את כל הבשר...) אבל תודה??? בתודה יש דין מיוחד שהיא נאכלת **רק ליום ולילה בלבד**... ולא זו בלבד אלא יחד עם הקרבן תודה צריך להביא ארבעים חלות!!! שגם אותם צריך לגמור עד חצות הלילה...

בקיצור: מדובר בכמות גדולה מאוד של אוכל שיש לאו הניתק לעשה מדאורייתא לסיים את הכל תוך שעות ספורות... ו... ו... ואסור להשאיר נותר!!!
ממילא: הלחץ הגדול והעיקרי של קרבן תודה זה **המוזמנים!!!**

אתה לא יכול להתחיל לגשת לסעודת קרבן תודה לפני שאתה מוודא שיש לך פה לכל הפחות שלושים ארבעים יהודים שמתיישבים ומסיבים לסעודה... אחרת... אחרת חבל... חבל שישארו כ"כ הרבה כזיתים של נותר... ואי לכך ובהתאם לזאת: קרבן תודה זה סוג של קרבן שמחייב **אולם שמחות רשמי!!!** אתה צריך להושיב ציבור שלם שכולו מתאסף בצורה רצינית... ובשביל זה יש לנו בעל האכסניה ר' מנחם... שהוא לא רק היקצה את סלון ביתו לטובת העניין... אלא הרבה יותר מזה... הוא נכנס לעובי הקורה ולטובת העניין הוא מתערב בחלוקת המנות והלחמים בצורה שווה ואחראית לכל המוזמנים כדי להיות אחראי שאנחנו אכן הולכים "להשתלט" פה על כל מה שצריך לאכול היום ולגמור... ואחרי!!! רק אחרי שוידאנו שיש מספיק אוכלים לקרבן תודה הזה... ובעזה"ש עד חצות אנחנו נסיים את הכל... כעת!!! כעת אפשר לנשום לרווחה...

קומת הקרקע הם השאירו לאירועים יומיומיים של יהודים שמגיעים לכאן מכל רחבי ארץ ישראל והקריבו שלמים או תודה שנאכלים בכל העיר, והם פשוט מקצים את כל הקומת קרקע שלהם מידי ערב לטובת כל המשפחות שרוצות לעשות "זבח משפחה" בירושלים...

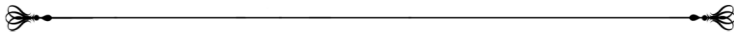
סוף סוף נחה דעתו של ר' מנחם בעל האכסניה והוא סימן לאבא שלנו בעל השמחה... שזה בסדר... העסק בשליטה... כעת אפשר לגשת בישוב הדעת ל"שמחה של מצוה" "אין שמחה אלא בבשר שלמים".

כעת סוף סוף התפננו לתת דרור להתרגשות העצומה שאופפת אותנו... עשרות המוזמנים שהבאנו מעירנו "עקרבת", כולם התיישבו ברטט של קדושה... ברכו המוציא, ואח"כ אשר קדשנו במצוותיו וציוונו על אכילת לחמי תודה, לאחמ"כ אשר קדשנו במצוותיו וציוונו על אכילת זבח תודה, כולם יושבין ואוכלים בקדושה, שתיקה של רוממות שוררת בשעת האכילה... זה לא אכילה פשוטה... זה לא מסעדה שכולם מפטטים על דא ועל הא... **זה אכילת קדשים קלים!!! זה אכילה שהיא בעצמה קודש!!!** זו אכילה שמסבים לה רק חברים בני עליה שטבלו והם טהורים כעת לא רק על טהרת חולין, ולא על טהרת תרומה, אלא על טהרת קודש...

זו אכילה שיש בה שמחה אמיתית!!! שמחה בה'!!! זר לא יבין זאת...^{טו} מצד אחד הגוף אמנם נהנה מאכילת בשר מדושן... ומצד שני הנפש מתקדשת מהחפצא של קדושה שיש בבשר ובלחם הזה... על זה נאמר "שלמים" שעושים שלום בין הנשמה והגוף... ולכן אין שמחה ושלימות כאכילת שלמים.

לאחר שכולם הטיבו ליבם באכילת הבשר... הפתיע אותנו אחד המוזמנים והוציא חבית יין של כרם רבעי, והתיז את ראשה בסייף משום שמחה... (זה ביטוי לנדיבות לב... שרצונו שתתרוקן החבית כאן בסעודה... ובשבת זה מותר ואין לחוש לתיקון כלי) כל אחד קיבל כוס יין ועוד כוס... ובירך בכוונה אשר קדשנו במצוותיו וציוונו על אכילת כרם רבעי.

^{טו} כמה שננסה בשורות אלו להתרפק ולנסות להיאחז במה שהיה שם, עם כל הרצון הטוב, סוף סוף אנחנו יכולים רק להיאחז בחלק הטכני או אפילו ההלכתי שהיה שם כפי שאתה קורה בפרקים אלו... אבל!!! את ההשגות האמיתיות מצד עצמם... והרוממות הפנימית והשמחה של מצוה שכל אחד התעלה שם מאכילת קדשים קלים, או מעצם הכניסה לעזרה וההשתחוואה, על זה נאמר: "אשרי עין ראתה כל אלה, הלא למשמע אוזן דאבה נפשנו, יהי רצון שיבנה בית המקדש במהרה בימינו..." יעשה למחכה לו...

ואז התחילה השירה... איזה שירה... "מה אשיב לה' כל תגמלוהי עלי..."
 כוס!!! כוס ישועות אשא ובשם ה' אקרא... נדרי לה' אשלם נגדה נא לכל עמו".

ואז אבא ביקש את רשות הדיבור, והתחיל לתאר את כל השתלשלות העניינים... איך הכל התחיל... אבא סיפר עוד כמה סיפורים שלא כולם ידעו על העבר... כיצד הקב"ה הציל אותו בגיל הנעורים מכך וכך סכנות... אבא גם סיפר על שהקב"ה זיכה אותו לצאת ממעגל חובות שהעיקו עליו בראשית דרכו בחיי הנישואין... שב"ה בסייעתא דשמיא הוא עלה על דרך המלך... אבא סיפר לכל המשתתפים ההמומים שעד לפני 15 שנה הוא היה מהעניים שנוטלים לקט שכחה ופאה... הציבור היו בהלם... אבא... האמיד... שהיום מחלק כמויות של מעשר עני לעניים... לחשוב שהוא עד לפני כמה שנים עמד מהעבר השני של המתרס... והוא בעצמו פעם היה מאותם אלו שנוטלים בהם לפני כך וכך שנים, ועל השידוך שלו שהתעכב לפני עשרות שנים... ומי האמין, שב"ה הוא עוד כמה ניסים גדולים שארעו עמו¹³⁰.

אבל בשביל זה אנחנו נמצאים פה בעיצומה של אכילת קרבן תודה...

¹³⁰ כן... יש משמעות כזו במסכת ברכות, כשיהודי ניצל מנס אחד, ובא להודות עליו, הוא צריך יחד עם זה להודות על כל שאר הניסים אחרים שנעשו עמו במשך החיים, כך רואים בתחילת פרק הרואה, שלמר בריה דרבינא קרו שתי ניסים, פעם אחת הוא ניצל מ"גמלא פריצא" שרדף אחריו, ונעשה לו נס, והיה קיר של חורבה שנפל, והוא נכנס לשם וניצול ממנו, ולאחמ"כ בלי כל קשר קרה לו נס אחר, שהוא הלך במדבר, והיה צמא למים, ובניסי ניסים הוא מצא מים ושתה, אזי כל פעם שהוא הגיע למקום שהוא ניצל מהגמל, הוא אמר: ברוך שעשה לי נס בגמל ובערבות (-שזה הנס של המים), וכל פעם שהוא הגיע לערבות, הוא בירך ברוך שעשה לי נס בערבות ובגמל, כך מוצאים אנו לאורך כל התנ"ך, שכשמגיע שמואל, או עזרא, או דוד, או כל שופט שנעמד מול קהל עדת ישראל, ושנה בפניהם את צדקות ה' שעשה איתם באותו פרק זמן, הוא מנה לו ושנה את כל הניסים והנפלאות שנעשו לעם ישראל מציאת מצרים, ועד תקופה זו, ולענ"ד זו הסיבה שבתוך נשמת כל חי שאנו אומרים מידי שבת, לפתע מתחיל קטע, "מלפנים ממצרים גאלתנו ומבית עבדים פדיתנו", ומי שעסוק כעת באמירת נשמת בהתרגשות פרטית על ישועה פרטית שנעשתה לו לא כ"כ מבין מה השייכות של יציאת מצרים כאן, ל"עד הנה עזרונו רחמין... ואל תטשנו ה' אלוקינו לנצח", אבל הענין הוא כפי הנזכר, שכשמגיעים להודות לה', פותחים את כל הקלפים ואת כל האלבומים ומודים לה' על הכל.

אבא המשיך וניגש לעיקר העניין... הוא סיפר את כל השתלשלות העניינים עם יענקי שלנו... שב"ה יושב לידינו פה, מי האמין... "ואני אמרתי בחפזי נגרזתי מנגד עיניך אכן שמעת קול תחנוני בשוועי אליך".

והציבור נינוח... יושב ומקשיב בעניין רב... מוחה דמעה... כל אחד לוקח את המילים הטובות האלו למגרש האישי שלו... כל אחד והפעקאלע שלו... כל אחד והישועות הפרטיות שהוא צריך... כולם יושבים בנחת... אף אחד לא ממחר לשום מקום... אין לאיפה למהר... כי כאן כולם נהיים רגועים... לא לחינם הקרבנות האלו נקראים שלמים... יש בהם שלום... שלוה... כאן לכולם נהיה טוב...¹⁷ מקום שבו נפגשים הנפש והגוף בחדוותא דמצווה... כולם שקועים בכל הרמ"ח והשס"ה בלהקשיב לכל חסדי ה' ונפלאותיו...

¹⁷ כאן המקום להבהיר נקודה מסוימת ש- לנו שאנחנו נמצאים בתוך ה"בועה" של החיים המלחיצים והשוצפים בדורנו, קשה לנו להבין את זה, הרי כך: בזמן שבית המקדש היה קיים... כולם היו עובדים קשה כמונו, מזיעים כמונו, עמלים כמונו, אבל בסופו של דבר היה להם ייעד אחד שכולם חלמו עליו, שיום אחד נגיע לבית המקדש ושם ננוח!!! בית המקדש שימש על משקל שבת קודש!!! כמו שיהודי עובד קשה במשך השבוע ומתרוצץ וממהר והוא קצר רוח ואין לו ישוב הדעת ואי אפשר לדבר איתו, אבל בשבת קודש פתאום הוא משנה צורה ומחליף צורה, ופתאום יש לו סבלנות והוא לא ממחר לשום מקום, נכון?? (עכ"פ: ככה זה אמור להיות...) א"כ על אותו משקל היה בבית המקדש, לעצור בן אדם באמצע החיים ולהתחיל לספר לו סיפורים על שבח והודאה לה', זה לא בא בחשבון!!! אתה יכול "לעכב" אותו מקסימום חמש דקות, ולתת לו "לחיים" עם בראנפן ולעקצץ... אבל ברגע שהשלחן יתרוקן קח בחשבון שגם הוא יעלם מהשטח... אבל כשהיו מגיעים לבית המקדש, כל החיים היו נעצרים... "אתר די ביה יחדון רוחין ונפשין..." כשהיו עושים זבח משפחה בירושלים והיו מתיישיבים בשמחה של מצוה מול בשר שלמים, השעון היה עוצר מלכת... והנפש הייתה מתעדנת על הקשר לה' ועל "חובת כל היצורים לפניך להודות להלל לשבח לפאר לרומם וגו'..." הדבר היחיד שהיה יכול לנער את האנשים ולנתק אותם בכח מהעידון הזה, זה רק החיוב כרת החמור של אכילת נותר!!! זה הדבר היחיד שיכל לעזור יהודי מהחלום המתוק של אכילת קדשים קלים בשמחה של מצוה... אנחנו לא יכולים לתאר לעצמנו את שלווה הנפש וה"שלמות" האמיתית שהנפש הגיעה אליה מאכילת "שלמים", אבל אנחנו יכולים טיפ טיפה להיאחז בזה... לא מהזוית החיובית אלא אדרבה מהזוית השלילית... מי כמונו יודעים עד כמה אין לנו את הישוב הדעת לשבת בשלוות נפש ולהשיח בחסדי ה'... אין לנו את העצבים לכך... וגם כשאנחנו עושים את זה באירועים רשמיים של שבתות חתן וכדו'... כולנו יודעים טוב מאוד כמה סבלנות יש לנו

מידי פעם נשאלים שאלות על פרטים נוספים... ואבא עונה... לא יאומן...
איזה חסדי ה'... ערב שלם אבא ישב וסיפר את כל חסדי ה' שנעשו איתו...

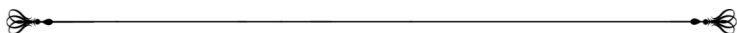
בין קטע לקטע הייתה הפוגה... ועוד כוס יין של קדושת כרם רבעי נכנסה
לגרונם של תלמידי חכמים... ועוד כזית בשר שלמים נכנסה לכלי שרת
שמקדש אותה במצוות אכילת קדשים קלים ליום ולילה...

ואז!!! לפתע!!!

לפתע נכנס בעל האכסניה הרב מנחם!!! פניו קשוחות!!! הוא לא השתתף
בשמחה. הוא לא נטל חלק בכל ה"עשרה טפחים מעל הקרקע" שהתחוללו פה
בשעתיים האחרונות... ר' מנחם ביקש את רשות הדיבור ואמר: רבותי!!! כפי
שאתם רואים... אני לא שותף אתכם בשמחה הגדולה... ולא סתם!!! אני בכוונה
תחילה לא משתתף... לי יש תפקיד חשוב!!! אני פה עומד מהצד בשביל
להזכיר לכם: ש-רבותי... **עוד פחות משעה חצות לילה...** ו... וכל בשר התודה
חייב להיגמר עד אז... אם אני לא אשאר מהצד ואעמוד על המשמר... אם גם
אני הייתי מסב יחד איתכם לשמחה הגדולה... הרי אף אחד לא היה מזכיר לכם
ש... שההלו... **השעון דוחק!!!**

לכן רבותי... את כל הדברי תורה... ואת כל הריקודים... ואת כל השמחה
הגדולה תשאירו לאחרי חצות... וכעת כולם להתרכז באכילה!!! אם אתם רואים
שאתם לא משתלטים על העסק... תגידו לי: יש לי פה ישיבת "חיי עולם"
ממול!!! יושבים שם מידי ערב חמישים בחורים קדושים ופרושים שאוכלים על
טהרת קודש... והם כל ערב נמצאים פה בעמדת הזנקה... במידה וקורה ואני
רואה שלא משתלטים על הבשר והלחמים, אני מזעיק אותם, הם רצים מהר
למקווה... ובבת אחת נכנסים פה חמישים בחורים וניגשים לעבודת האכילה!!!
והם בדרך כלל מצליחים תוך חמש דקות לסיים את כל הבשר והלחם...

לכל זה... ואפשר להבין אותנו... סוף סוף אנחנו לא שלמים... אין לנו עסק עם בשר
שלמים... ממילא אנחנו לא נמצאים במצב של שלמות... ולכן אנחנו לא יכולים להגיע
לנינוחות וישוב הדעת שיהודי הגיע אליו בשעות הנפלאות של שמחה בבשר שלמים.

עכ"פ ב"ה בסופו של דבר לא היינו צריכים להגיע לעזרה ראשונה, והציבור שלנו הצליח לגמור את הכל... ישבנו שם עוד כמה שעות בדיבוק חברים... כל אחד נעמד בתורו וסיפר את חסדי ה' שעשה איתנו... כל אחד סיפר כמה קרבנות תודה יצאו לו להקריב בחיים... ובכל פעם מה היה הסיפור ומה היה הנס...

זה היה ערב בלתי נשכח!!! ובעיקר ערב מחזקר!!! ערב משמח!!! ערב שכולם יצאו ממנו בהתחזקות עצומה מתוך ידיעה שיש לנו אבא שבשמים שפועל גבורות עושה חדשות מצמיח ישועות בורא רפואות...

ולא נותר לנו, אנו שנולדנו בתוך הגלות, אלא לתלות עיניים מקוות... וכבר לדמיין את השיר "לך אזבח זבח תודה ובשם ה' אקרא... בחצרות בית ה' בתוככי ירושלים הללוי-ה.

יום המחרת בביתו של בעל האכסניה היקר...

השעה שתים בלילה... סעודת הקרבן תודה הסתיימה כבר לפני שעה... כל האורחים פנו איש איש לאכסנייתו... חוץ מר' יצחק בעל הקרבן בעצמו שהוא מתארח כאן... בביתו של ר' מנחם עצמו... ור' מנחם כבר הראה לו מקודם את החדר והמיטה שלו ללילה הזה... אגב: להזכירך: זה לא סתם מיטה!!! וזה לא סתם שינה!!! **זה מצות לינה!!!** אחרי יום של הקרבה יש דין של לינה... יש דין להתעכב בירושלים... ר' יצחק היה כבר עייף מאוד אבל לא פחות מרוגש... הוא סיים לארוז את כל שיירי הנותר של הקרבן תודה שבכל זאת נשאר קצת מהצלחות... הוא ארז את הנותר בקפידה והצניע אותו במקום מכובד... ו... והלך לישון... אבל לפני שהוא הלך לישון, הוא ביקש מר' מנחם בעל האכסניה... אנא... תעיר אותי לשחרית!!! אל תוותר לי... אני חייב להגיע איתך להאיר פני כל המזרח עד שבחברון... ש... ש... שבבית המקדש...

הגיע עלות השחר... הרב מנחם מתעורר מידי יום בעלות השחר לקול קריאת גביני כרוז שאומר בקולו האדיר: "עמדו כהנים לעבודתכם ולוים לשירתכם וישראל למעמדכם"!!! ר' מנחם התגבר כארי... ומיד הלך להעיר את האורח ר' יצחק... ר' יצחק התארגן במהירות... ובא לצאת יחד עם בעל האכסניה... אבל ר' מנחם מתעכב משום מה... זה... זה נראה שהוא עובד קשה... הוא סוחב כל מיני דברים דברים...

מה... מה הוא עושה שם??? ר' יצחק רואה את ר' מנחם נכנס לאוצר... ומוציא עצים... הולך לחצר ומבעיר את התנור... ואז הוא מוציא דוד ענק... ממלא אותו מים... מניח אותו על התנור הבוער...

ר' יצחק מסתכל בעיניים תמהות: מה... מה זה??? מעניין... ר' מנחם עושה כאלו דברים לפני התפילה...??? מה... עד כדי כך חשוב לו הכוס קפה של הבוקר שהוא חייב להבעיר את העצים עוד לפני התפילה??? ו... ו... ולמה כזה סיר ענק...??? טוב... לא שואלים שאלות... יוצאים לתמיד של שחר בביהמ"ק.

לאחר שעה וחצי... ר' יצחק חוזר נינוח עם ר' מנחם לאחר התפילה מבית המקדש... כל הדרך הם דיברו דברי תורה... שיננו את המחלוקות של ב"ש וב"ה העדכניות מה"פרקא" האחרון, מגיעים הבייתה... ו... ו... והנה...

מה אנחנו רואים??? **תערוכה!!!** כל הסירים והמזלגות והצלחות והכוסות... כולם עומדים בחצר הבית כמו חיילים בשורה... לפי הסדר... וגברת מנחם עומדת כולה מיוזעת ליד הסיר המבעבע ומכניסה סירים אחד אחרי השני... מצקות... מזלגות... צלחות... סכינים...

מה... מה קרה??? מה זה על הבוקר??? זה... זה נראה כמו ההגעלת כלים בערב פסח... מה... אתם כבר עושים פסח??? אתם כבר עושים הגעלת כלים???

חיך ר' מנחם... וענה: כן!!! ממש כך!!! אנחנו עושים הגעלת כלים בדיוק כמו שאתה עושה בפסח!!! **תנחש למה???** למה אנחנו עושים היום הגעלת כלים??? **נו... תגייד אותה???** פשוט מאוד: הרי למה בערב פסח כולם עושים הגעלת כלים...? כי בפסח יש איסור כרת לאכול חמץ... והיות וכל הסירים בלועים בחמץ במשך השנה... אז מי שרוצה להשתמש בסירים האלו בפסח צריך להגעיל אותם ברותחים כדי שיצא מהם כל החמץ שבלוע בהם. נכון...???

אז זהו!!! שבדיוק זה מה שקרה פה אתמול... אתמול אכלנו פה קרבן תודה... בסירים האלו בישלנו קרבן תודה... בצלחות האלו ובסכ"ם הזה אכלנו קרבן תודה... **והנה!!! ברגע שהגיע ה"בוקר",** הקרבן תודה בבת אחת נהפך להיות נותר!!! נותר זה איסור כרת **בדיוק כמו איסור חמץ!!!**

זאת אומרת: אם אמא תבשל היום ארוחת צהרים בסירים האלו... אוי ואבוי... רחמנא ליצלן... כל האוכל טרף ויש איסור חמור לאכול את זה, מי שיאכל את זה, זה בדיוק כמו לאכול חמץ בפסח!!! כי בסירים בלוע טעם של נותר שהוא איסור כרת...

לכן תבין קורא יקר: אם אנחנו בגלות... פוגשים רק פעם בשנה- בערב פסח את המושג היהודי ששמו הגעלת כלים... **הרי בירושלים???** בירושלים המושג הזה היה יומיומי!!! בכל בית ירושלמי היה ציוד מלא של הגעלת כלים... היה את ה"ברנר" של הליבון, ואת הסיר הגדול של ההגעלה, היו צריכים את זה על בסיס יומי... כל קרבן שנאכל כאן, הרי למחרת כל הציוד צריך הגעלת כלים...

ואכן משפחת מנחם כבר מנוסים... אבא מגיע על הבוקר ומניח את הסיר על האש... ואחרי שעה וחצי שהסיר כבר מבעבע... אז גברת מנחם מגיע, והיא יודעת את כל הלכות הגעלת כלים בעל פה ישר והפוך... ומידי בוקר היא מוציאה בזריזות את כל הסירים והסכו"ם והצלחות שהשתמשו בהם אתמול לקרבן תודה, ומגעילה אותם ומכשירה אותם...

עכשיו אתה מבין למה ר' מנחם עשה את זה לפני שחרית??? זה... זה לא בשביל הכוס קפה... זה בשביל השלמת מצות הכנסת אורחים המורכבת שיש בירושלים... והכשרתה לקראת השעות הקרובות... שאוטוטו שוב הולכים להגיע לכאן יהודים מרוגשים עם קרבן תודה... והם יצטרכו סירים ואת כל הציוד של המטבח... וכל זמן שהמטבח שלנו לא יהיה מוכשר ומוגעל כהוגן אנחנו לא יכולים לתת להם ציוד מטבח!!!

ואל תשאל... לפני שבוע, מספר ר' מנחם... היה לנו פה סיפור לא כ"כ נעים... היה פה יהודי חרוץ... חרוץ מידי... והוא הקריב קרבן תודה מאוד מוקדם בבוקר... מידי מוקדם... מיד אחרי תמיד של שחר הוא הקריב... והנה הוא מופיע לנו פה בשבע בבוקר עם קרבן תודה עדכני... **מהבוקר הזה!!!** והוא ביקש להיכנס עם הקרבן תודה שלו לאכסניה שלנו...

לא הייתה לנו ברירה!!! ועם כל הרצון שלנו לקבל אורחים בסבר פנים יפות... אשתי יצאה אליו החוצה והסבירה לו: **שאי אפשר כעת להיכנס בשום פנים ואופן!!!** היא הוציאה לו כסא החוצה ואמרה לו תחכה פה שעה וחצי שעתיים עם הקרבן תודה... עד שאנחנו נגמור להכשיר את הבית שלנו, שיהיה ראוי לקבל את הקרבן תודה החדש שלך...

כן... אין ברירה... זה בדיוק כמו שתוריד את הכלים של פסח באמצע הקרצופים של החמץ... תנסה... אני רוצה לראות את התגובה של אמא שלך... אוה אוה... "חסר לך..." **היא תפרוץ בזעקה: השתגעת???** איך אתה מוריד את ה"פסח"...??? הבית עדיין לא נקי מחמץ... אז אצלנו... **זה אותו דבר בדיוק אבל לא רק בערב פסח אלא כל יום מחדש...** כל זמן שלא הכשרנו את כל הכלים... ועד שלא עשינו הכשרה למטבח מהקרבן תודה של אתמול... **הרי המטבח שלנו מאתמול טרף מדאורייתא בייחס לקרבן תודה של היום!!!** לא

היתה ברירה... ועם כל החוסר נעימות הכרוך בדבר, הרי אותו יהודי נאלץ להמתין בחוץ עם הקרבן תודה שלו... עד שסיימנו בזריזות להכשיר את כל הבית... ואז הוא נכנס עם הקרבן תודה וקבלנו את בכבוד מלכים... והתנצלנו כמובן על העגמת נפש...

אגב: יש לציין שבבית משפחת מנחם לא תמיד המעמד של ההכשרת כלים היה ביום... לפעמים!!! לפעמים זה היה בלילה... כי אמנם קוראים להכנסת אורחים שלנו "בואו שעריו בתודה" אבל לא תמיד מגיעים לפה יהודים שמקריבים תודה (שנאכלת רק ליום ולילה...) לפעמים מגיעים לפה יהודים שדווקא הקריבו שלמים... ושלמים הרי נאכלים לשני ימים ולילה אחד...

זאת אומרת: יום ההקרבה וכל הלילה כולו וכל היום שלאחריו... יוצא א"כ שזמן האכילה של השלמים מסתיים בלילה!!! ממילא בלילה... אז היו עושים את ההכשרת כלים. זה לא רק היה להיות קרובים לה' ושלוש עליך נפשי... זה תבע מהם גם להיות אנשים גדולים!!! להיות בעלי חסד בקנה מידה!!! ההכנסת אורחים בירושלים הייתה כרוכה במערכת שלימה שהכריחה אותם להיות אנשים טובים... אנשים שנתנו את כל נשמתם לאורחים הרבים שגדשו את ירושלים... אשריכם יושבי ירושלים. היכוננו... אוטוטו אנחנו באים...

המחק הריחני של חני... וקורס עיצוב המתנות שלמדה שושי...

בבית שלנו יש קופה קדושה!!! קופה שעשויה מפלסטיק שקוף... (כמו אקווריום כזה... כמו הקופות צדקה של חסדי נעמי שנמצאות שם אצל הקופאיות מהסופר... שאפשר לראות מבחוץ את האגורות) **זו הקופה של ההקדש!!!** קופה שבה כל אחד מהילדים תורם כל מיני פריטים יקרים לבדק הבית של בית המקדש!!!

זו הקופה הכי אהובה בבית שלנו... כל המשפחה שותפים בקופה הזו... כל כמה ימים מגיע אחד מהילדים ותורם עוד איזה פריט אישי לבית המקדש... כולנו עוקבים אחרי הקופה הזו איך היא הולכת ומתמלאת מיום ליום... וכולם שמחים...

אבל!!! אני חייב להיות כנה ולהגיד את האמת, שאבא לא כככזה אוהב את הקופה הזו... לא בגלל שהוא באמת לא אוהב אותה... אלא אבא טוען: **שהוא מפחד ממנה!!!** אבא טוען שיותר ממה שהקופה הזו אהובה היא **מסוכנת...** כי... כי טעות וחריגה הכי קטנה ועוברים על איסור חמור של מעילה. וחיילים קרבן אשם מעילות...

ובכן: חני בת השש חזרה מהפעילות של אתנחתא צוהלת... מה יש???

הייתה הגרלה וזכיתי בארבעה מחקים ריחניים מיוחדים... עם לבבות כזה ועם ריח ריחני במיוחד... חני מיד הניחה אותם בזהירות וברוב חשיבות במגירה שלה... אפילו כששושי ביקשה ממנה שתפתח לרגע את האריזה... רק בשביל להריח איזה סוג של מחק זה... **חני לא הסכימה בשום פנים ואופן!!!** כי... מה... את לא מבינה... אני שומרת את זה לתחילת הלימודים!!! רק אחרי שאמא תקנה לי ילקוט וקלמר... רק אז אני אפתח... ובזהירות...

אבל!!! אחרי חצי שעה... משום מה התכנית פתאום השתנתה... חני לפתע פתחה את האריזה והוציאה **מחק אחד!!!** אחד מתוך ארבע... היא החזיקה את המחק חזק חזק בשתי ידיה הקטנות... ורצה מהר מהר לאמא... ולחשה לה באוזן בעיניים בורקות... אמא!!! אני רוצה... אני רוצה לשים מחק אחד בתוך הקופה של ההקדש!!! **אני רוצה לתרום מחק אחד לבית המקדש...**

אמא הסכימה... והעיניים של חני נצצו מאושר...

ו... ואחד... שתים... שלוש... הכנסתי אותה לקופה!!!

מאותו רגע כל מי שהגיע הבייתה יכל לראות את המחק הריחני של חני מבצבץ לראווה בין כל החפצים והפריטים שכבר נמצאים בתוך הקופה... מחכים להזדמנות הראשונה שמישהו יעלה לירושלים ויכנס ללשכת בדק הבית... ויתרום את כל התכולה ללשכת האוצר של בדק הבית...

ואכן!!! בבין הזמנים... כל המשפחה שלנו עולה מידי שנה לירושלים לנופש... מה יש??? למה דווקא ירושלים??? אז דבר ראשון: לא צריך להסביר למה... אבל יש עוד כמה סיבות: דבר ראשון: שושי!!! שושי בת ה-14... סיימה בחודות האחרון קורס מקיף מטעם לשכת המקדש לעיצובי מתנות ביכורים!!! והיא ב"ה עשתה חייל בקורס והיא התמקצעה בעיצובי הביכורים... והנציגה התרשמה מהעבודה שלה ויום אחד היא קיבלה פניה מיוחדת לא פחות ולא יותר מלשכת המקדש להגיע לאזור הכניסה לירושלים בתקופה הזו- חודש אב, כפי להשתתף בעיצובי הביכורים של העולים ירושלייה, שזו כעת העונה... ממילא בתקופה הזו שושי בלאו הכי צריכה להיות באזור ירושלים... זו כבר סיבה לכל המשפחה להצטרף ולעלות יחד איתה לירושלים...

ואכן בימים אלו... ובשעות אלו ממש עולים המוני יהודים שסיימו זה עתה את עונת הבציר ואת כל חיובי מתנות עניים... ו... והם עושים את דרכם לירושלים...

עכשיו ככה: מביאי הביכורים בעצמם... הם לא מעצבים את הביכורים... גם בגלל שהם מגיעים מרחוק... ו... ומי שקצת מבין... אין טעם לעצב זר פרחים במטולה כשמחכה לך שבוע נסיעה עד ירושלים... עד שנגיע העיצוב יתפרק עשר פעמים... **והוץ מזה:** ברוב המקרים עד שמביאי הביכורים מגיעים לירושלים... הענבים שלהם כבר מספיקים להיות צימוקים והתאנים גרוגרות... והם כבר נראים פחות מרשימים. אמנם הצימוקים האלו הם **עיקר הביכורים!!!** אבל עדיין מבחינה איסטטית וחזותית הם נראים פחות טוב... ו... והיות ואנחנו רוצים שיהיה עיטור לביכורים... שהם יראו טוב גם באופן חיצוני משום זה קלי ואנווה... **לכן!!! בשביל זה** הוקם חניון ענק בדרך לירושלים... אי שם בעיצומם של העליות... מתמקם לו תחנת ריענון ענקית... ויש שם בור מים גדולה

להשקות צמיאי חסדיך (באדיבותו של נקדימון בן גוריון, ובמסירות נפשו של נחוניא חופר שיחין, יבורכו מפי עליון...) וניצבים שם עשרות דוכני עיצוב ביכורים!!! וממתינות שם מאות מעצבות ביכורים...

השכם בבוקר... מיד בעלות השחר שושי וכל מעצבות הביכורים, כבר יורדות בזריזות לשם... לחניון הגדול... מקום ההיערכות...

אחרי קצת זמן מגיע לשם סיטונאי ומרוקן שם משטחים של ענבים ותאנים ותמרים טריים שנקטפו היום באזור ירושלים בתור ציוד למלאכת העיצוב... (זה לא ביכורים, רק בתור עיטור...).

עברה עוד חצי שעה... והנה לפתע מופיעה משלחת מכובדת של אנשים של צורה ירושלמיים, הנקראים "יקירי ירושלים" שיצאו במיוחד מירושלים בשביל לקבל את פני מביאי הביכורים...

אוהו... ברגע שאנחנו רואים אותם... זה סימן שהעסק מתחיל להתחמם... זה מראה שהצופים שעומדים עם משקפות על ההר גבוה במבשרת ציון... כבר מזהים ממרחק תנועה של תהלוכה של מביאי ביכורים... והם הזעיקו את יקירי ירושלים לצאת לקראתם...

כעת כל המערכת נכנסת לדריכות... כולנו עומדים מחכים... מתרגשים... עוד חצי שעה צפויים להופיע כאן יהודים שהגיעו ממרחק גדול עם ביכורים... צריך לקבל אותם בקבלת פנים הראויה... כיאה ליהודים שמכבדים את ה' בהונם וברגליהם המפויחות מדרך כה ארוכה...

וכעת כולם עומדים ממתנים... ו... ואז... לפתע מישהו זיהה ממרחק... הנה... אני רואה משהו שם מרחק... כן... הנה... שיירה של יהודים מתקרבים אט אט מתוך שירה וזמרה... ש... שקט... תקשיבו... הקול של החליל נשמע בוקע במרחב... ניגון מתוק ומלא ערגה "שמחתי באומרים לי בית ה' נלך, עומדות היו רגלנו בשערייך ירושלים...".

אבל לנו אין זמן להתרגש יותר מידי... אנחנו כאן בשביל לקבל אותם... דליים של מים נשאבים בשלחן רחוק...

ואז לפתע נכנסים גדוד לויים שהוזנקו לכאן במהירות... והם פורשים מחסומים לאורך התוואי של התהלוכה... **וכרוז עובר ומכריז:** מי שלא טהור שיתרחק... מי שלא טבל היום לשם טהרת תרומה שיקח עוד כמה צעדים אחורה... הלויים מהלכים בדריכות ולא מפסיקים להתריע: רבותי: יהודים רחמנים בני רחמנים: אנא, מי שטמא שיזוז לצד!!! אתם יכולים לגרום למביאי הביכורים עגמת נפש עצומה!!! יש פה יהודים שהגיעו עם ענבים (יותר נכון צימוקים) ממרחק עצום... הם הצליחו עד כאן לשמור על הענבים האלו מטומאה, אבל חלילה וחס נגיעה אחת של אדם טמא בענבים... ו... והכל אבוד חלילה... הם יכולים לחזור כלעומת שבאו... (הלחץ הגדול הוא בעיקר סביב הענבים שהם מוכשרים לטומאה, אבל בתאנים והחיטים זה פחות נורא... גם אם מישהו יגע בהם, סו"ס הם לא הוכשרו...).

והתהלוכה הולכת ומתקרבת... ומתקרבת... ועין אחת לא נשארת יבישה...

אתה רואה יהודים ששנה שלימה של עבודה מאחוריהם... חורף של דאגות ותפילות, חורף של זורע חורש, אביב של קוצר ומעמר דש וזורה, וקיץ של בוצר ודורך... ואחרי כל העמל והיגיעה... לאיפה הם מגיעים ראשון??? למי הם נותנים את הפירות הראשונים והמבכרים? **לאבא שבשמים!!!**

והגיע רגע האמת של שושי... כל אחד מהחקלאים מוציא בזהירות את הגרוגרות והצימוקים שלו... ובידיים מחוספסות הוא מגיש את זה למעצבות... שושי לקחה את הצימוקים בידיים רועדות... איזה פחד... אני מחזיקה כעת ביכורים שחמורים עוד יותר מתרומה... הביכורים האלו היום הולכים להיכנס פנימה פנימה, הם הולכים להתקרב עד המזבח... עד הנפת ידו של הכהן... היא לקחה בזהירות את הצימוקים הקדושים... והתחילה לעצב אותם עם המון המון אהבה... לחשוב כמה לב ונשמה עומדים מאחורי הצימוקים המצומקים וה"לא מרשימים" האלו... היא לקחה את התאנה ה"מיובשת" והרטיבה אותה בהמון המון דמעות... (נס שדמעות זה לא משקה שמכשיר לטומאה...) לחשוב שהתאנה המיובשת הזו... כמה היא רטובה... כמה דמעות נשפכו עליה... כמה חלומות אותו חקלאי חלם עליה בלילות... מתי אזכה ואביא אותה לאבא שבשמים...

אז כעת היא נראית "מיובשת", אבל רק חיצונית זה נראה כך, כי רק הקב"ה בוחן לבות וכליות רואה את האמת... אבל כאן המקום שלי, בתור מעצבת, לדאוג שגם חיצונית זה יראה טוב... זה קלי ואנווהו...

שושי בזריזות ובמיומנות הציבה בלבו של הזר את הביכורים האורגינליים!!! ומסביב לביכורים המקוריים... היא הקיפה אותם באשכולות ענבים עסיסיות עם כתף ונטף שחלקם יוצאות מחוץ לזר... וביניהם תאנים יפהפיות... תמרים תלויות במכבדות... ורימונים כאלו עסיסיות... ועל הכל... שושי לוקחת שני גוזלות מתוקים (שמישהו שילח היום את האם, ולקח את הבנים) ומניחה אותם בצד, זה בתור עולת העוף, שהיא מגיע בדרך אגב... כחלק מעסקת החבילה של הביכורים.

וכעת נחזור למשפחה שלנו: זכינו ושושי שלנו היא אחת ממעצבות הביכורים... בחרדת קודש היא מתעוררת כל בוקר מוקדם מוקדם... עם אור השמש היא יוצאת יחד עם חברותיה לשליחות הקודש... אבל אנחנו???

אנחנו במקביל עומדים ומחכים בירושלים עצמה... עד שהגיע התור שלנו לחזות בתהלוכה של מביאי הביכורים... כן... אנחנו יודעים לזהות בדיוק איזה זר שושי עיצבה... אנחנו מכירים את הסגנון שלה...

עד כאן שושי מעצבת הביכורים... כעת נחזור לחני... בת השש...

בל נשכת, חני הקדישה מחק לבדק הבית... והמחק הזה הוא לא פחות חשוב... הוא מגיע לאותו בית המקדש... ו... ו... מה קורה איתו???

אז ככה: חוץ מביכורים!!! יש עוד אטרקציה מאוד מעניינת בירושלים בתקופה הזו של חודש אב - בין הזמנים...

לקראת שנת הלימודים מתקיימת מכירה של מכשירי כתיבה מטעם לשכת המקדש... **לא פחות ולא יותר!!!** ולמה? תנחש למה???

כי לא רק חני הצדיקה תרמה מחק ריחני לבית המקדש... יש עוד הרבה חני ושושי וציפי שגם הם אוהבות את בית המקדש... וציפי דווקא תרמה את הקלמר היפה שלה... ומלכי תרמה את הילקוט שלה אחרי שהיא כ"כ נקשרה אליו... ו... ובלשכת המקדש מקבלים **כל תרומה!!! לא מזלזלים בשום**

תרומה!!! (זה לא כמו קופת השכונה... שיש אצלם הבדל בין חצי שקלים לחצי מיליון שקלים... בבית המקדש אין הבדל בין מחק ריחני לבין מליון דולר... ברגע שהם הוקדשו לבדק הבית... על שניהם חופפת קדושת דמים... ומי שמועל בהם עבר בדיוק על אותו איסור מעילה!!! וחייב אותו קרבן מעילה!!! לא פחות ולא יותר... יש מה להאריך בביאור עניין זה... בהזדמנות...).

במשך השנה הצטבר בלשכת בדק הבית הרבה מכשירי כתיבה... וזהו!!!
כעת... לקראת שנת הלימודים הגיע הזמן למכור את זה...

הגענו לדוכן המכירות... **ואל תשאל!!!** זה נראה כמו חנות תכשיטים יוקרתית "של המבוגרים..." כמו שבחנות תכשיטים אתה עומד מול ארון זכוכית שקוף עם אזעקה ואתה לא יכול לגעת בכל תכשיט... אתה יכול רק להצביע והמוכרת תבא... תוציא בעדינות ותתן... **ככה גם כאן!!!** אלפי אלפי פריטים שנמכרים כאן... הם נמכרים בקפידה כמו התכשיטים הכי יקרים...

אפילו המחק של חני שבחנות זה אולי שווה שקל... אבל כאן הוא עומד מאחורי הזכוכית השקופה במחלקת "מחקים..." כן... חיפשנו אותו... את המחק של חני... איפה הוא... ואז לפתע חני צעקה... הנה... הנה זה... כן!!! ראינו אותו!!! הוא עמד שם כמו "אבן חן..." בתוך מגירה הדורה ככה לראווה... מי שרוצה את המחק הזה יבקש והמוכרת תפתח לה את המגירה ותתן לה...

יופי... עכשיו... אחרי שמצאנו את המחק... כאן הגיע תורה של מלכי האחות הגדולה... אבא כבר מראש נתן הוראות למלכי... עוד לפני שהגענו לכאן, שיש עניין מיוחד לחפש דווקא את המחק של חני, ולקנות דווקא אותו, כי יש מצוה מיוחדת על המקדיש לפדות את מה שהוא בעצמו הקדיש... אז כשהגענו לכאן חני הייתה בטוחה שבטח מישהי כבר קנתה את המחק...

אבל לא... הנה הוא - המחק... ה' שמר לנו אותו... כדי שחני תוכל לזכות גם במצות פדיית הקדש...

נגשנו לסמינריסטית מטעם המקדש... ואז חני הצביעה לה בהתרגשות על המחק ואמרה לה ש... ש... שזה פעם... פעם... פעם זה היה שלי... ואני הקדשתי את זה... ועכשיו אני רוצה לפדות את זה...

הנציגה חייכה... היא הוציאה את המחק בזהירות ובחרדת קודש... והסתכלה על המחיר ואמרה לחני: כן... המחיר הרגיל הוא שני שקלים, אבל

לך??? לך- חני, יש מחיר מיוחד, לך יש את הזכות לשלם שני שקלים ועוד ארבעים אגורות! **כי את זכית להיות המקדישה, והמקדיש צריך להוסיף חומש!** חני התרגשה מאוד... היא מיד הוציאה את הארנק, והוציאה שני שקלים, ואח"כ פתחה עוד תא והוציאה עוד ארבעים אגורות... ושילמה...

ואז הנציגה הגישה לה את המחק... חני לקחה אותו בשמחה... והכניסה אותו בתוך הקלמר החדש שהיא קנתה במכירה... וכשהתחילה שנת הלימודים חני לקחה איתה את המחק הזה... ומה אתם חושבות ילדות יקרות? שחני השתמשה במחק הזה? **מה פתאום...**

הוא נשאר אצלה בתוך הקלמר למזכרת... זה המחק הכי אהוב בעולם, זה מחק שפעם היה שייך לה'... זה מחק שאני שומרת אותו לכל הפחות עד סוכות... בסוכות בעזה"ש אני מקווה שיהיה לי עוד כמה מזכרות נוספות מה'... ו... ואז אולי אני אשתמש איתו...

מה שברור: הטעם המתוק של אותו מחק שנתתי מתנה לה', לא ימחה ולא ימחק לעולם.

לא נותר לנו אלא להתפלל מעומק לב לאבינו שבשמים: יהי רצון מלפניך... שיבנה בית המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך...

ההיסטוריה בטרמפיאדה... ביציאה מירושלים...

ר' יצחק... יהודי מנתניה... עלה לירושלים לכמה סידורים... אכל מפריה... שבע מטובה... הקריב קרבנות... לן בלילה כדין התורה... השכים בבוקר וכעת הוא רוצה לחזור הבייתה... לנתניה... דרך ארוכה לפניו!!! וצריך לקנות משהו לדרך... נו... הוא נכנס לקיוסק הקרוב... שמה בתחנה בבר אילו... וקנה שם פיתה פלאפל... כמה זה עולה??? 12 שקלים... ר' יצחק פותח ברגש את הארנק המיוחד שלוקחים לירושלים!!! הארנק של מעשר שני!!! הוא הוציא בסילודין 12 שקלים שקדושים בקדושת מעשר שני... אבל רגע...

לפני שהוא שילם, הוא לבש גארטאל... נטל ידיים... עצם את עיניו וברך בכוונה: **ברוך... אשר קדשנו במצוותיו וצונו על חילול מעשר שני!!!** שילם לבעל הקיוסק... וכעת הכסף חולל... והפיתה פלאפל התקדשה במקומו בקדושת מעשר שני... בנתיים התקשר ר' יצחק למידע בזמן אמת לברר מתי האוטובוס מגיע... והוא שומע קו 947 נמצא בקירבת התחנה... ר' יצחק זינק... ו... ורץ לאוטובוס שכבר עמד בתחנה... עלה... שילם לנהג (התשלום לנהג חלילה לא מהארנק של מעשר שני... אלא מהארנק הרגיל...) ר' יצחק התרווח על מושבו... והאוטובוס המשיך בנסיעה... האוטובוס כבר הגיע לתחנה של שרי ישראל... והנה הוא כבר בתחנה של בנייני האומה... (הבהרה, ירושלים המקודשת מסתיימת הרבה יותר בסמוך לעיר העתיקה, בערך בשכונת נחלת שבעה, וכל שכונת גאולה היא מחוץ לתחום העיר המקודשת, וכאן נכתב רק כמשל בעלמא!!!).

ואז!!! לפתע ר' יצחק מזדעק!!! רגע רגע... אני בהלם... הרי אני מחזיק כעת בידיים פיתה פלאפל שיש בה עגנביות!!! ובצל!!! וחצילים!!! והם כעת **קדושים בקדושת מעשר שני!!!** ו... ו... והרי עוד רגע האוטובוס יוצא מירושלים... ו... והרי הסנהדרין בדיוק לפני שנתיים גזרו שאסור להוציא פירות מעשר שני מירושלים!^מ מה עושים??? ו... והאוטובוס בינתיים ממשיך וממשיך... ו... והנה הוא כבר ברמזור שלפני הטרמפיאדה...

^מ רמב"ם פ"ב מהלכות מעשר שני ה"ט וז"ל: 'מעשר שני שנכנס לירושלים אפילו של דמאי אסור להוציאו משם שכבר קלטהו מחיצות, וכן פירות הנלקחין בכסף מעשר שנאמר

אבאלע... מה עושים??? עוד רגע הוא יוצא מירושלים ואני עובר על איסור דרבנן!!! רגע... אולי אני מהר מהר יאכל את זה... אבל... זהו... הנה... הרמזור כבר התחלף... ו... וזה עניין של שניות עד שהוא יוצא מירושלים... (שוב, נניח שחומת ירושלים נמצאת בטרמפיאדה... לצורך העניין).

קול צעקה נשמע באוטובוס... נהג נהג נהג... הנהג נבהל... מה??? מה קרה??? **נהג: עוצר לי מיד!!! אני חייב לרדת!!! חייב!!!** הנהג הסתכל במראה וראה יהודי מבועת עד אימה... הוא הבין שכנראה מדובר בפיקוח נפש... הוא בלם בפתאומיות ופתח את הדלת...

ואז ר' יצחק ניגש לדלת... הוציא את הפיתה פלאפל וצעק לכל העומדים בטרמפיאדה: יהודים יקרים!!! מי פה טהור? מי פה מוכן לאכול מעשר שני בטהרה??? מי מוכן להתחייב לי שהוא אוכל את זה פה בתוך ירושלים??? לפני שהוא עולה לאוטובוס??? כן... אתה... אתה יכול??? אבל וברשותך... יש לי עוד שאלה אחת קטנה: אתה יודע מה הדין ב"מנה לי בידיך והלה אומר... הילך"??? כן... זה בבא מציצה דף ד. רבי היא אומר חייב ורב ששת אמר פטור... אוהו... יופי... אז אתה בן תורה... (כי אסור למסור פירות מעשר שני לע"ה^ט כי הוא עלול לאכול אותם בטומאה) **עשה לי טובה:** קח תאכל את זה בשבילי... מאכמע'ר אטוייבה... שיהיה לך בתאבון... ותזכה למלא מצוות... תודה נהג!!! אתה יכול להמשיך לנסוע...

הנהג התרתח...: תגיד לי: נפלת על הראש??? אתה עוצר אוטובוס שלם בשביל איזה פיתה פלאפל??? אתה לא מתבייש??? אבל רגע רגע... למה... למה אתה נראה כזה חיוור??? מה קרה??? אתה מרגיש טוב? הוי נהג... אל תכעס... תבין אותי... כמעט עברתי על איסור דרבנן!!! כמעט הוצאתי מעשר שני מירושלים...

ואכלת לפני י"י אלהיך, עבר והוציאן או שיצאו בשגגה יחזרו ויאכלו בירושלים, וקליטת מחיצות מדבריהם' עכ"ל.

^ט רמב"ם פ"ג מהלכות מעשר שני ה"ח וז"ל: 'אין נותנין פירות מעשר שני לעם הארץ ולא פירות הנלקחות במעות מעשר ולא מעות מעשר מפני שהוא בחזקת טומאה.

אה... תגיד... תגיד... אמר הנהג... תגיד שזה מעשר שני... עכשיו הכל מובן...
היה נראה לי שזה סתם פלאפל... תגיד שזה זה מעשר שני. **דבר עברית!!!**

טוב... יצאנו לדרך... ואז באמצע הדרך... ככה במחלף קסם... הנהג הסתכל
במראה... ההלו... אתה עם הפלאפל... בא שניה... אני פשוט עדיין תחת
ההשראה של הפאניקה עם הפלאפל שלך... **תגיד לי: אבל בעצם... אני לא
מבין... מה הבעיה שלך???** שאתה לא רוצה להוציא מעשר שני מחוץ
לירושלים...?? **בעצם מה הבעיה...** אתה יכול לפדות באותו רגע את המעשר
שני? ברגע שראית שעוד שניה האוטובוס יוצא מירושלים עם המע"ש היית
צריך להגיד: הריני מחלל פירות אלו על מעות שיש לי בארנק... ובאותו רגע זה
היה מחולל... ואז לא היית מוציא מע"ש מירושלים ולא עובר על שום איסור...?
ענה ר' יצחק: הוי... שתהיה לי בריא... מה... אתה לא מעודכן?? שכמו
שמדרבנן אסור להוציא מעשר שני מירושלים!!!² ככה יש איסור **מדאורייתא**
לפדות מעשר שני בירושלים!!! (כי הדין של פדיה הוא רק "כי יחק ממך הדרך",
בריחוק מקום אתה פודה ואי אתה פודה בקירוב מקום) וזו הסיבה שהייתי בהיסטוריה...
כי לפדות אני כבר לא יכול... ולהוציא מירושלים אני גם לא יכול... ולכן הייתי
במצוקה אמיתית... לא הייתה לי ברירה אלא לעצור את כל האוטובוס...

ואתה יודע מה??? בגלל שאתה נהג טוב... בוא אני אספר לך סיפור דומה
שהיה לי לפני חודשיים: כידוע... לא כל הנהגים כמוך... והיה עוד פעם שקרה לי
כזה סיפור... שפתאום בדקה התשעים ותשע נזכרתי שיש לי בבגאז' איזה 50
גרם פיסטוקים שכוחים... שמישהו בנתניה שראה אותי עומד בתחנה לכיוון
ירושלים... אז הוא רץ מהר הבייתה והביא לי פיסטוקים של מעשר שני כדי

² רמב"ם פ"ב מהלכות מעשר שני ה"ח: 'אין פודין מעשר שני בירושלים אלא א"כ נטמא
שנאמר כי ירחק ממך המקום בריחוק מקום הוא נפדה ואינו נפדה בקירוב מקום, היה הוא
בפנים ומשאו בחוץ אפילו היה אוחד אותו בקנה הואיל ולא נכנס המעשר ה"ז מותר
לפדותו שם בצד החומה'.

שאני אוכל אותם כמות שהם בירושלים... (בלי אפילו לפדות אותם...) והפיסטוקים האלו פרחו לי מהראש לגמרי לגמרי... (ובאמת למדתי לקח, זו הייתה הפעם האחרונה שעשיתי את הטעות הזו... לקחת מעשר שני בחאפריות לירושלים...!?!?) ובדיוק כשהנהג בא לצאת מהטרמפיאדה חזור מירושלים. פתאום נזכרתי!!! צעקתי לו: תעצור לי... והוא היה קשוח... התחננתי לפניו... הסברתי לו שהסנהדרין אסרו להוציא פירות מירושלים!!! והוא... להכעיס אמר: אני צדוקי... לא מעניין התקנות החדשות של חכמים... והוא השמיע לי את הרמקול האוטומטי שמכריז: "התחנה הבאה במחלף נתניה..." רק שם אני עוצר!!!

לא הייתה לי ברירה... נאלצתי לעשות פרובוקציה, גייסתי את כל האוטובוס עצעליו... וניגשו אליו עשרה נוסעים יראי שמים וביקשו ממנו בעדינות: תעצור תיכף ומיד!!! וכשראינו שאין ברירה... הוצאנו את הנשק האחרון... אמרנו לו: **תקשיב!!! זה לא צחוק!!!** אם אתה לא עוצר הרגע ומאפשר לי לחזור לירושלים אנחנו נעיד עליך בבי"ד שאתה בעקשנות שלך הוצאת את המע"ש שלי מירושלים... ואתה תקבל על זה מכת מרדות...

הוא צפצף... זלזל... צחק... התקשרנו למשטרת בית דין הגדול... ואחרי חמש דקות ניידת משמר התורה של גוש דן חסמה את הכביש... עצרה את האוטובוס!!! הורידו את הנהג... שני עדים נסעו להעיד עליו בבי"ד בב"ב שהוא עבר על תקנת חז"ל.... הוא קיבל מכת מרדות בבי"ד...

חבל לי עליו... כואב לי על הלב על נהג שבמקום לסיים את היום יפה בתחנה הסופית של מסוף אגד בנתניה... הוא סיים את היום בבי"ד עם התאוששות ממלקות... חבל עליו... יתמו חטאים מן הארץ.

בנתיים ר' יצחק הגיש בקשה לנציגים החרדים מטעם חברת אגד... ואכן לאחר תקופה קצרה, אגד הוסיפו משפט חדש בהודעות האוטומטיות של האוטובוסים... כמו שהג'י פי אס מכריז בסוף הנסיעה: "נא ודאו שלא השארתם חפצים אישיים באוטובוס ובתאי המטען... תודה שנסעתם אגד..." וכמו שבכל תחילת נסיעה... כשהנהג מסיים את תחנות האיסוף... אם שמת לב: הג'י פי אס קולט שכעת התחילה הנסיעה... והוא מכריז: "נסיעה טובה!!! אז הכניסו לתוכנה של הג'י פי אס של האוטובוסים בירושלים... שבשלוש התחנות

האחרונות מכריז הרמקול: **"נא ודאו שאין בכליכם ולא בתאי המטען כל שאריות של מעשר שני!!!** ואז בתחנה האחרונה של האיסוף, לפני שיוצאים מירושלים הנהג עוצר את האוטובוס... וכעת יש תחנה רשמית שבה כל מי שנזכר שיש לו מעשר שני... יש לו את ההזדמנות אחרונה או לגמור את זה מהר... או לצאת ולהניח את זה בדוכן מיוחד שממונה עליו אברך מקרן המעשרות שיש לו הכשר והשגחה שהוא יעשה עם זה מה שצריך...

פרטים נוספים יבואו "בשובי לירושלים" בפועל... בקרוב ממש ממש...

יום חלוקת התעודות מתקרב... המתח בעיצומו...

בקיץ הזה עלינו לירושלים כמו כל שנה (להקריב ביכורים ועוד כמה איבעיות שאבא רוצה לבורר אצל הסנהדרין), אבל הפעם גמלה בליבי ההחלטה: שלייתר בטחון הקיץ הזה בירושלים אני לא נוגע במעשר שני!!! לא אוכל... ודווקא הציצו לי... אבא שלי קנה פירות כאלו יפים שלקוחים בכסף מעשר... וכולם ברכו על אכילת מעשר שני, ואכלו מפריה ושבעו מטובה וברכו עליה בקדושה ובטהרה... דווקא מאוד רציתי, אבל נרתעת... פחדתי להתקרב לזה...

האמת היא שאבא לא מסכים איתי, אבא טוען שזה לא חכמה לברוח מהתמודדויות, אבל מה אעשה... אני מפחד כעת להתעסק עם מעשר שני...

מה קרה? מה מפחיד אותי? מה הסיפור???

אז מעשה שהיה כך היה: הכל התחיל במחזור הקודם של שנות המעשר, אני מקווה שאתה יודע מה אני מתכוין כשאני אומר "מחזור הקודם"???

אה... אתה לא יודע...? אז אני אתן לך רקע קצר.

בשנה הראשונה שלאחר השמיטה, מתחיל מחזור של שנתיים מעשר שני ועוד שנה נוספת של מעשר עני, **עכשיו ככה:** יש כל מיני הלכות במעשרות, רשימה ארוכה של הלכות, וצריך להיזהר בכולם ולקיים אותם בקפידה.

ואז!!! מי שבמשך שלוש שנים הקפיד על כל כל כל ההלכות החמורות של מעשרות... ולא פספס אפילו **דין אחד!!!** אף פעם הוא לא אכל מעשר שני בטומאה, ואף פעם לא טימא את המעשר, אפילו לא בשוגג, ולא הפסיד אותו, כל מי שעמד במבחן **במאה מאה אחוז!!! הרי בסוף המחזור של השלוש שנים הוא מקבל תעודת הצטיינות.**

ומהי תעודת ההצטיינות?? יש מצות עשה דאורייתא של ביעור מעשרות!!! בסוף השנה השלישית, יש לו את הזכות להגיע לירושלים, לבית המקדש ולקיים מצות וידוי, הוא נעמד ומעיד על עצמו: "בערתי הקודש מן הבית וגם נתתיו ללוי לגר ליתום ולאמנה **ככל מצוותך אשר ציוותני, לא עברתי ממצוותך ולא שכחתי!!!** שים לב: הבן אדם עומד בבית המקדש ומעיד על עצמו שהוא עשה מה שצריך!!! וזה מצות עשה!!!

כן... כמו שיש וידוי על חטא ביום הכיפורים... כך יש וידוי על מצוות בפסח... כמו שביו"כ אני מתוודה על כל העבירות שעשיתי... ככה אחת לג' שנים, קיימת אפשרות למי שיכול לעמוד מאחורי הדברים שלו: לעמוד ולהתוודות שעשיתי את כל המצוות שצריך לעשות בתרומות ומעשרות^כ.

יש לך תעודת הצטיינות יותר גדולה מזו?? שיהודי מקבל פקודה וציווי מהקב"ה לבא לבית המקדש ולהעיד על עצמו שבשלוש שנים האחרונות הוא לא נכשל אפילו פעם אחת בהלכה אחת מהלכות מעשר שני ומעשר עני?? ?

זו תעודת ההצטיינות שרק מי שזהיר בהלכות מעשרות, והצליח להגיע עד... עד הגמר הסופי- עד סוף השלוש שנים ולא פספס אפילו פעם אחת, רק הוא זוכה בסופו של דבר להופיע בבית המקדש ולקיים מצות ביעור מעשר...

אז כצפוי, בחג הפסח שנת התשע"ה... כולנו הגענו לבית המקדש לחג הפסח להקריב קרבן פסח וכל קרבנות החג... אבל ברגע שהגיע שביעי של פסח והגענו לבית המקדש וראינו את אותם כמה אלפי איש המאושרים הבודדים שזכו להגיע עד הגמר, ולנו לא נותר אלא לעמוד מהצד ולראות את אותם בודדים... איך שהם עומדים ברגשות גיל ויש להם את הזכות לקיים מצות עשה דוידוי מעשר ולהעיד על עצמם "לא עברתי ממצוותיך ולא שכחתי"!!!??!

^כ משנה פ"ה ממסכת מעשר שני: "במנחה ביום טוב היו מתודין. כיצד היה הוידוי: 'בערתי הקודש מן הבית' זה מעשר שני ונטע רבעי. 'ונתתיו ללוי' זה מעשר לוי. 'וגם נתתיו' זה תרומה ותרומת מעשר. 'לגר ליתום ולא למנה' זה מעשר עני (הלקט והשכחה והפיאה אף על פי שאין מעכבים את הוידוי). 'מן הבית' זו חלה. 'ככל מצותך אשר צויתני' הא אם הקדים מעשר שני לראשון אינו יכול להתודות. 'לא עברתי ממצותיך' לא הפרשתי ממין על שאינו מינו לא מן התלוש על המחובר ולא מן המחובר על התלוש לא מן החדש על הישן ולא מן הישן על החדש. 'ולא שכחתי' מלברכך ומלהזכיר שמך עליו. 'לא אכלתי באוני ממנו' הא אם אכלו באנינות אינו יכול להתודות. 'ולא בערתי ממנו בטמא' הא אם הפרישו בטומאה אינו יכול להתודות. 'ולא נתתי ממנו למת' לא לקחתי ממנו ארון ותכריכין למת. ולא נתתי לאוננים אחרים. 'שמעתי בקול ה' אלהי' הבאתיו לבית הבחירה. 'עשיתי ככל אשר צויתני' שמחתי ושימחתי בו. 'השקיפה ממעון קדשך מן השמים' עשינו מה שגזרתה עלינו אף אתה עשה מה שהבטחתנו. השקיפה ממעון קדשך מן השמים 'וברך את עמך ישראל' בבנים ובבנות. 'ואת האדמה אשר נתת לנו' בטל וברוחות ובמטר ובולדות בהמה. 'אשר נשבעת לאבותינו ארץ זבת חלב ודבש' כדי שתתן טעם בפירות.

אין אחד שלא נתקף בקנאת סופרים צורבת... גם אני רוצה... גם אני חיב...

וממילא במוצאי חג הפסח דאז (שנת התשע"ה) היה חיזוק כללי... כולם תפסו חיזוק... אין אחד שלא רוצה לפתוח דף חדש, ולהתחיל עם רגל ימין, מתוך נכונות להקפיד על כל הלכות מעשרות על כל פרטיהם ודקדוקיהם ולזכות להגיע בעוד שלוש שנים לגמר, וגם הוא יזכה לקיים מ"ע דוידוי מעשר... ואז כצפוי, אמנם כולם מתחילים ביחד, אבל לאט לאט מתחילים הנשירות והפשלות, כל אחד בתורו הוא.

יש את היהודים החלשים האלו שלא יודעים לשמור על עצמם בטהרה, ובלאו הכי הם לא מספיק בקיאים בהלכות מעשרות... ועם כל הרצון הטוב... תוך כמה שבועות הם כבר נפלו ויצאו מהרשימה... (מספיק שהוא נקלע לאיזה לוייה ואין לו את העצבים ואת הנכונות להיטהר מיד... והוא דוחה את זה להזדמנות אחרת... אז ממילא הוא כבר אוטומטית נכנס לרשימת דחייה של "ולא בערתי ממנו בטמא...").

ויש את האלו שהצליחו דווקא לסחוב יפה... שנה או שנה וחצי... עד שהם התרגלו ואז יום אחד הבן אדם נרדם בשמירה... הוא לחץ את ידו של עם הארץ ושכח ללכת למקווה... ונגע בפירות מעשר שני לפני שנפדו... זהו... זה מספיק בשביל שהכל יפול... ברגע אחד של היסח הדעת הוא הפסיד רצף של שנה וחצי של הקפדה על הלכות מעשרות, לדאבון לב, הוא כבר יצא מהרשימה, הוא כבר לא יוכל להגיד בעוד שנה וחצי "לא עברתי ממצוותיך ולא שכחתי..."

עכשיו: אתה מבין לבד איזו הרגשה מתסכלת זו... לאחר שני וחצי של הקפדה... ככה פתאום ליפול?? זה יום תשעה באב לכל דבר... ולכל אחד יש את התשעה באב הפרטי שלו... את היום הזה ש-בוים!!! נפלתי... יצאתי מהרשימה, הפסדתי את הרצף, אני כבר לא יוכל להגשים את החלום ולעמוד בפסח התשע"ט לפני ה' ולהתוודות...

ומה תגיד על הכמה סיפורים הקבועים על הפשלות של הדקה התשעים ותשע... על אותו יהודי שהצליח דווקא להחזיק מעמד יפה מאוד במשך שלוש שנים רצופות!!! והנה... בדיוק בהכנות לפסח של השנה השלישית... בדיוק בשלושה ימים האחרונים ממש... **פתאום בוים!!!** הוא בדיוק היה בגורן של

השעורים ושם הוא התבלבל (אל תשאל אותי למה...) ובטעות הוא הקדים את הלוי בשיבלים ונתן לו מעשר ראשון לפני שהוא מירח ונתן לכהן תרומה...^{כב} זהו!!! הוא הפסיד! ועוד מתי הוא הפסיד שלושה ימים לפני סיום המחזור... שלושה ימים לפני חג הפסח... בדקה התשעים ותשע... איזה תסכול... על גבול הפסיכוטית... אבל אין מה לעשות... ככה זה... בשביל לזכות לכזו תעודת הצטיינות, לעמוד מול קוב"ה שכולו אמת!!! ולהעיד על עצמך: "לא עברתי ממצוותיך ולא שכחתי" זה לא דבר ש"הולך ברגל..." זה דבר שצריך עירנות של עשרים וארבע שעות ללא הפסקה...

וכעת אגש לספר את סיפורי אישי, היה זה כאמור בפסח שנת התשע"ה... כמו כל יהודי... עמדתי בבית המקדש וליבי יצא מקנאה לראות את החברותא שלי ניצב יחד עם כמה אלפי יהודים שזכו להגיע ליום הגדול הזה, שהם יכולים להצהיר בפניו יתברך: שאנחנו עבדיך הנאמנים!!! (ומה אתה חושב... שבועיים לאחמ"כ הוא התארס... עמד שם שווער ושם על עין... ופשוט חטף אותנו!!! בחור כזה ירא שמים שמסוגל בכזה גיל כבר להיות כזה מדקדק במצוות... הוא מיד מסומן...).

החלטתי החלטה נחושה!!! אני מתחיל... אני חייב... אני לוקח את העניינים ברצינות, ואני כעת כבר מציב את היעד, בעזה"ש בחג הפסח שנת התשע"ט, יהיה מה שיהיה אני ניצב כאן ומתוודה וידוי מעשר, יתהפך העולם!!!

נכנסתי לעניינים... התחלתי ללמוד סדר זרעים בעיון, ועשיתי שטייגן גדול במסכתות דמאי, תרומות, מעשרות, מעשר שני, והקפדתי על זה מאוד מאוד, הכל היה טוב... במשך שנתים הכל הלך כשורה... ואז!!! היה זה באלול האחרון... קרתה לי פשלה לא צפויה... הייתי בדיוק בירושלים ולקחתי מעות מעשר שני... והלכתי לחנות לקנות... קניתי פירות, ירקות, ואז נזכרתי ברגע האחרון שנגמרו הנרות ללימוד בלילה... אז קניתי גם נרות...

הלכתי הבייתה בחווה... ברכתי אקב"ו על אכילת לקוח בכסף מעשר ואכלתי... הלכתי לישון... קמתי בחצות הלילה... ברכתי התורה בכוונה...

^{כב} רמב"ם פי"א מהלכות מעשר שני הי"ג: "וצריך להפריש המתנות על הסדר ואח"כ יתודה שנאמר ככל מצותך אשר צויתני, הא אם הקדים מעשר שני לראשון אינו יכול להתוודות (וה"ה אם הקדים מעשר ראשון לתרומה)".

התחלתי לגרום בעל פה... הייתי בדיוק עסוק בלשון את כל הריבויים והמיעוטים שיש על תיבה "דמו" ו"דמה" שבקרבת, ואז נעצרת בתיבת "דמו" של חטאת כשבה, ולא זכרתי כמה "קוצין" ר"ע סימן לנו על התיבה הזו... (זה נפ"מ כמה מספר דרשות יש על התיבה הזו...) אז באתי להדליק את הנר...

אני כמעט מדליק... ופתאום צווחה פרצה מפיי!!! אוי... זה לקוח בכסף מעשר... כל בני הבית התעוררו... אמצע הלילה... כזו צעקה... מה קרה??

הייתי בהלם!!! את הנר הזה לקחתי וקניתי בכסף מעשר (ונר איננו בכלל "בבקר ובצאן בין ובשכר...") אוי... רבוננו של עולם... פעם ראשונה שקורה לי כזו פשלה... זהו!!! נפלת... הפסדתי את הרצף... אני כבר לא יוכל להגיד וידוי מעשר... אני לא אוכל להגיד את המילים: "ולא נתתי ממנו למת"^{כז} (שהכוונה היא שאדם מעיג על עצמו שלא לקחתי בכסף מעשר לדבר שאינו צורך אכילה... והנה אני כן לקחתי נרות...) הייתי מזועזע... לא יכולתי לעכל את ההפסד... ישבתי כל הלילה ובכיתי כמו ילד קטן... ממש תיקון חצות... בכיתי על חורבן עצמי... בכיתי על שנתיים תמימות שאני כל הזמן נושא עיניים לפסח התשע"ט... והנה הכל התנפץ לי בפנים...

הגיע שלוש בלילה ורצתי כל עוד נשמתי בי לבית המקדש... חיכיתי לפתית שערים... חיכיתי לאחד מזקני הסנהדרין שישכים לבא... ואכן... אחרי כמה דקות ראיתי את אחד מהזקנים מתקרב... רצתי אליו... וספרתי לו בקול בוכים מה שקרה... הוא הקשיב ואז הוא שאל: בסופו של דבר הדלקת את הנר? אמרתי לו: לא!!! כמעט... אבל בסופו של דבר לא... הוא המשיך לשאול: ומי המוכר? האם זה סתם בסטה או מכולת רשמית?? אמרתי לו: מכולת רשמית של הפרושים... יוחנן הגדגודי שמוכר פירות שלא הוכשרו... חיך הזקן ואמר לי: תנוח דעתך... לא קרה כלום... לא הפסדת... אתה בסה"כ צריך ללכת למכולת...

^{כז} רמב"ם פ"ז מהלכות מעשר שני ה"ג: אין נלקח בכסף מעשר אלא מאכל אדם שגידולו מן הארץ, או גידולי גידוליו מן הארץ, כגון הפרט המפורש בתורה בבקר ובצאן ובין ובשכר. לפיכך אין לוקחים בכסף מעשר מים ומלח כמהין ופטירות לפי שאין גידוליהם מן הארץ, ולא פירות מחוברין לקרקע, ולא פירות שאינן יכולים להגיע לירושלים, לפי שאינן דומין לבקר וצאן.

ולהסביר לו שהיה כאן מקח טעות⁷², ולא קנה המקח, אתה תחזיר לו את הנר, והוא יחזיר לך את המעות (לצורך העניין מותר בדוחק לחלל מעות על מעות).

אנחת רווחה עמוקה יצאה מפני... הרגשתי שיצאתי ממשבר עמוק... עוד באותו בוקר סדרתי את העניינים... והכל בא על מקומו בשלום... אבל אני נשארתי עם משקעים... אני כבר חושב עשר פעמים לפני שאני מתעסק עם מעשר שני... ואדרבה... ככל שנוקף הזמן... ופסח התשע"ט מתקרב... הנערווען רק גדלים אצלי... יש לי פחד אימים מהנפילה של הרגע האחרון...

ובפרט!!! בפרט שעכשיו... חודש אב התשע"ח... אנחנו באמת נמצאים לקראת הסוף... ולמה??? כי אל תשכח שאנחנו כעת בשנה השלישית - שנת מעשר עני... ובשנה של מעשר עני כמעט ואין לך מעשר שני מצוי... ירושלים די ריקה ממעשר שני... (יש רק כרם רבעי...) רק מה? תמיד יש כאלו ששומרים לעצמם מעות משנה שעברה... כדי לזכות במצוות לקוח מעשר שני...

אז זהו שאני כבר לא מחפש את המצוות האלו...

אני מחפש להגיע לפסח התשע"ט, שאני אוכל להתוודות וידוי מעשר...

עכשיו אתה מבין למה כל המשפחה שלי... כולם אוכלים ושותים והכל טוב... מה אעשה... הם כבר ממזמן הפסידו... ממילא אין להם מה להפסיד... (בפרט אבא שלי שהרבה פעמים הוא נאלץ להתנדב ב"נושאי המטה וחילופיהן וחילופי חילופיהן" אז ממילא הרבה יותר קשה לו להיזהר... הוא אמנם מאוד משתדל, אבל לא תמיד זה שייך... קורה לו שהוא נוגע בטעות בפירות טבל מוכשרים ואז "הלך" על המעשר שני... וזה

⁷² רמב"ם פ"ז מהלכות מעשר שני ה"ו: הלוקח פירות חוץ לירושלים בכסף מעשר, בשוגג כופין את המוכר להחזיר הדמים לבעלים והן מעשר כמות שהיו, במזיד יעלו הפירות ויאכלו בירושלים, ואם אין מקדש יניחם עד שירקבו. לקח עבדים וקרקעות ובהמה טמאה בין במזיד בין בשוגג אם ברח המוכר ה"ז יאכל כנגד אותן המעות בירושלים בתורת מעשר, זה הכלל כל שהוציא חוץ לאכילה ושתייה וסיכה מדמי מעשר וברח המוכר או מת יאכל כנגדו, ואם היה המוכר קיים יחזרו הדמים למקומן, וכן אם הביא עולות וחטאות ואשמות מדמי מעשר יאכל כנגדן.

נטו בגלל הצדקות שלו שהוא מהיחידים שמוכנים להזדקק למתי מצוה ולא חושבים על האינטרסים שלהם).

שלא תבין לא נכון: אין הכוונה שהם הולכים עכשיו לעבור על הלכות מעשרות... רק אם חלילה וחס יקרה להם איזה פשלה... אז זה נראה כמו כל לאו שאנחנו נכשלים בו... שתשובה תולה ויום הכיפורים מכפר... אבל אצלי??? אם אני חלילה נכשל... זה כמו אחד ש"נזכר" לשכוח ספירת העומר ביום מ"ח לעומר... בזה לא יועיל תשובה תולה... וגם לא יעזור יום הכיפורים מכפר...

עכ"פ בחודש אב הזה... בימים אלו מחולקים המעשר שני האחרונים לקראת סוף המחזור... כי זהו... מיד אחרי הקיץ הזה מתחיל החורף... בחורף אין כ"כ הרבה פירות... (בפרט לא מז' המינים), גם תבואה עדיין לא בשלה... ועד שיגיע חודש ניסן... אז הנה הגיע היום הגדול!!!

תברך אותי קורא יקר, תברך אותי שאכן אזכה בערב פסח הקרוב לעמוד בעזרה ולישא עיניים מתחננות על כל כלל ישראל: "השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את עמך ישראל ואת האדמה אשר נתת לנו, כאשר נשבעת לאבותינו, ארץ זבת חלב ודבש".

הם הגיעו לבית המקדש... ולתדהמתם...

גד ושמשון... שני בני דודים משבט דן... שניהם גם חברים בלב נפש... וגם חברים לצרה... שניהם מתגוררים להם אי שם בכותא הרחוקה... רחוק רחוק מארץ ישראל... רחוק מבית המקדש...

לפני עשרות בשנים בא סנחריב הרשע ע"פ נבואת ה' והיגלה את עשרת השבטים... ואז הוא לקח את כל שבט דן ופיזר אותנו בחלח וחבור שבנהר גוזן ובערי מדי... ומאז כל השבט שלנו שם...

אמנם, מעניין לציין: שלפני שלושים שנה פתאום הופיע כאן ירמיהו הנביא הוא הסתובב ברחובה של עיר... וקרא: טיירע קינדרלעך... מי רוצה לחזור הבייתה... "שובו בנים שובבים ארפא משובותיכם", מי רוצה לחזור לאבא שבשמים... מי רוצה לחזור לארץ ישראל... לירושלים ולבית המקדש...

אנשים פתחו את החלונות והקשיבו לדברי ירמיהו... ודמעות זלגו מעיניהם... הם נתקפו ברגשות עזים... מה... אבא קורא לנו לחזור הבייתה?

הם יצאו מהבתים והקיפו את ירמיהו הנביא... והציפו אותו בשאלות... מה? מה אבא חושב עלינו? מה... הוא עדיין בכלל זוכר אותנו???

ואז ירמיהו אמר להם: לא תאמינו!!! "הבן יקיר לי אפרים אם ילד שעשועים, כי מידי דברי בו זכור אזכרנו עוד, עד כן המו מעי לו רחם ארחמנו נאום ה'..." כמה דמעות נשפכו שם... איזה רגשות הוצפו שם...

אבל תכל'ס... כשירמיהו סיים את הנבואה שלו... הוא התחיל לדבר קצר ולעניין: אתם רוצים לחזור הבייתה או לא?

וכאן התחילו ההסתייגויות... ההתחמקויות... וההתנגמויות... תבין: מאוד קשה ככה לעזוב פתאום באמצע החיים... בפרט שבדיוק עכשיו בארץ ישראל, המלך הוא יאשיהו הצדיק... ולפי השמועות הוא ביער את כל העבודה זרה מהארץ... כעת מי שעובד ע"ז בארץ ישראל חייב סקילה במקום... ואילו כאן?? בארץ כותא?? זה חופשי... כאן אפשר לעבוד ע"ז ואף אחד לא אומר לך כלום...

כולם מתרגשים... כולם מתגעגעים לאבא שבשמים... כולנו יודעים גם שכשהיינו חבוקים אצלו היה לנו טוב... וכעת אנחנו עלובים ונרדפים... אבל מה נעשה... תאוות זה תאוות... ויצרא דעבודה זרה בוער בנו כמו אש... (ממשמעות הנבואות ודברי חז"ל יוצא שיצרא דע"ז בשעתו היה עוצמתי ובוער כפול עשרות מונים מיצרא דעריית... רק תבין במה מדובר...).

ירמיהו ניסה וניסה... ניסה לשכנע בנים אבודים לחזור לאבא... אבל הוא הצליח מאוד קצת... "אחד מעיר ושנים ממשפחה..." ירמיהו היה נחוש לקחת לכה"פ נציגות מכל שבט... שיהיה המשכיות לשנים עשר שבטים...

הוא דאג שיהיו לכה"פ כמה יהודים בודדים משבט ראובן ושמעון... וכמה בודדים משבט אשר וגד ודן... יששכר זבולון ונפתלי... ואת זה הוא כן הצליח...

ואכן הוא לקח איתו אחד מעיר ושנים ממשפחה והחזיר אותם לירושלים... אבל אנחנו??? גד ושמשון- לדאבוננו הרב נשארנו כאן... כי בדיוק כשהוא הגיע לכאן היינו עדיין שקועים עמוק עמוק בתוך הע"ז ולא נענינו לקריאתו...

אבל בשנים האחרונות משהו קרה לנו... ואנחנו- גד ושמשון התחלנו להתגעגע הבייתה... התחלנו לרצות לשוב לה'... אנחנו צמאים ומתרפקים על כל בדל מידע מה רצונו יתברך בעולמו... ומצאנו את עצמנו בחודשים האחרונים הולכים מזקן אחד לשני ומנסים לסחוט מידע...

מה... מה כתוב בתורת ה'...??? מה רצונו של אבינו שבשמים מאיתנו...???

ערב אחד התיישבנו מול סבא חנני... סבא עוד היה גר בארץ ישראל... עוד לפני גלות עשרת השבטים... **התחננו לפניו, סבא: ספר לנו משהו...** תגיד לנו משהו על היהדות...

סבא הרכין את ראשו ואמר בשקט: לא נעים לי... אין לי הרבה מה להגיד לכם... ואז הוא לפתע פרץ בבכי: חטאנו עוינו פשענו... התרחקנו מאבא שבשמים... אני הייתי גר בעקרון (ליד אשדוד כיום... בגבול שבין נחלת דן ליהודה) וכשהיה לי צמאון לרוחניות התחלתי ללכת... לאיפה? עזוב... בהמשך נראה לאיפה... דבר ראשון התחלתי ללכת... בתחילת הדרך היה רק שביל אחד... שביל שמוביל ממערב למזרח... אבל ידעתי שעוד כמה עשרות קילומטרים אני מגיע לצומת באר שבע!!! שם יש פרשת דרכים!!! ואז אני אצטרך לקבל

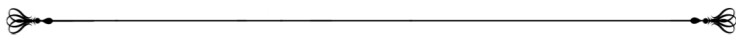
החלטה... לאיפה אני ממשין??? האם אני פונה ימינה לכיוון ירושלים עיר הקודש... ללכת לבית ה' ולהקריב לו קרבנות... או... או שאני פונה שמאלה לכיוון בית אל... לכיוון עגלי הזהב של ירבעם בן נבט... במשך כל הדרך הייתי קרוע... ימינה או שמאלה... גהינם או גן עדן... לאיפה???¹⁷

מלחמות עולם התחוללו בקרבי כל הזמן... ו... ו... ומי היה אשם בכל זה??? הושע בן אלה!!! אותנו האשמת!!! ולמה אותנו???

כי עד עכשיו כל מלכי ישראל שהיו לפניו, הם פשוט עשו מחסום ולא אפשרו לנו לעלות לירושלים... היה צריך מסירות נפש מיוחדת בשביל להרויח את הגבול ולהתגנב לירושלים... (היו רק בודדים שגילו מסירות נפש... ועשו כל מיני התחכמויות איך להבריח את הגבול, הם נקראו "בני גונבי עלי" ו"בני קוצעי קציעות" עיין תענית כח.) אבל אנחנו, שהיינו שטופים כ"כ בעבודה זרה, ובלאו הכי היה כ"כ קשה לנו להתגבר על זה... אז ברגע שזה נהפך גם להיות עבירה על החוק, אז בכלל זה לא היה על מה לדבר... והנה... הגיע הושע בן אלה... שהוא היה מלך ישראל האחרון, והיותר צדיק, והוא ביטל את החוק, הוא הלך במהלך של דמוקרטיה... מי שרוצה שיעבוד עבודה זרה, ומי שרוצה יעלה לירושלים...

אה... מה אתם אומרים על כזה חוק??? לכאורה אין דבר יותר טוב מזה???¹⁸

אז זהו!!! שאין לכם מושג איך כעסנו עליו... על הושע בן אלה... הוא הרס לנו את החיים... הוא בבת אחת הפיל עלינו את כל המצפון... הפיל עלינו את כל כובד המשקל...¹⁹ עד היום הייתי הולך לעגלי הזהב ולא היה לי מצפון... אני

¹⁷ עיין נביא עמוס פ"ה "כה אמר ה'... דרשוני וחיו, ואל תדרשו בית אל, והגלגל לא תבואו ובאר שבע לא תעבורו, כי הגלגל גלה יגלה ובית אל יהיה לאון", ומפרש רש"י שם במקום: 'ואל תדרשו בית אל ובאר שבע לא תעבורו' - לא נאמר כאן אל תבואו ואל תדרשו אלא אל תעבורו למדנו שלא היתה שם עכו"ם, אלא כל זמן שהיה אחד מבני עשרת השבטים יוצא לדרוש, ולא עבר את באר שבע עודנו יכול לפנות לבית המקדש לירושל' ומשעבר את באר שבע הוא הדרך לעגל בית אל או לעגל שבדן וכן הוא במקום אחר: 'חי אלהיך דן וחי' וגו' ותדע שגזר הכתוב גזירת פורענות על גלגל ובית אל ולא גזר על באר שבע. עכ"ל.

¹⁸ יש כאן שני דברים, מצד אחד: הושע בן אלה מצד עצמו עשה מעשה גדול, בזה שהסיר את הפרוודאות שעשו המלכים שלפניו, ובגמ' בתענית מובא שזה אחד מהטעמים

מצידי נמצא ברוסיה הסובייטית... לא מרשים לי לשמור על היהדות... ואני לא מתאמץ בכח, אבל כאן?? שפתאום כל הדרכים נפתחו... והכל פתוח... אתה יכול לעלות לירושלים בחופשיות... והמצפון מדגדג... הגעגועים לקשר עם אבא שבשמים גם הם לא מרפים... אבל היצר הרע מושך עם כל הכח לצד השני... הושע בן אלה שיבש לנו את כל החיים... כשהייתי הולך באותו שביל... הייתי קרוע... כל פסיעה הייתה סבל... וככל שהתקרבותי לפרשת הדרכים ככה המלחמה שבתוכי השתוללה עוד יותר ועוד יותר... והנה... עוד מיל אחד בלבד אני מגיע לצומת... מה עושים???

ו... ואז היצר הרע שלי, שכבר קנה אצלי שביתה, תפס אותי כמו כלבלב... קשר אותי אליו עם חבל עבות אימתני... וגרר אותי בכח שמאלה!!! ממשיכים הלאה... לעגלי הזהב... ממשיכים למקום הטבעי שלי... לעבודה זרה... דווקא רצייתי להתנגד... המצפון... הרגש היהודי ניסה להגיש ערעור... ניסיתי לסובב את הראש... להציץ בערגה לכיוון הדרך המובילה לציון ירושלים... אבל כבר לא העזתי... אחרי שהתרחקתי כמלא עיני מהפרשת דרכים... נשמתי לרווחה... הרגשתי שסיימתי כעת מלחמה עקובה מדם... התיישבתי על איזה סלע... וכעסתי נוראות... על... על מי?? על הושע בן אלה כמובן!!! שהעז להעמיד אותי מול עצמי... שהפיל עלי את האחריות על עצמי...

כ"כ כעסנו על הושע בן אלה שניסינו בכל הכח להדיח אותו... רצינו שיגיע מלך אחר... שיחזיר שוב את המחסומים... ושירגיע שוב את המצפון שלנו... שזה לא אנחנו אלא הוא... אבל לא הספקנו לעשות זאת!!!

לשמחה הגדולה של ט"ו באב, שבאותו יום התיר הושע בן אלה לעלות לרגל, וזה לכשעצמו שמחה גדולה.

אבל!!! מאידך גיסא, דווקא בגלל שמצד המלכות התבטלה המניעה, הרי מכאן ואילך כל אחד מישראל נתבע שלא עלה לרגל, וז"ל איכה רבה (פתיחתא ל"ג, כך הוא גם בירושלמי תענית) רב כהנא שאל מן קדם רב א"ל אפשר דכל דא טיבותא עבד וכתיב ביה עליו עלה שלמנאסר מלך אשור וגו' (כלומר איך יתכן שדווקא במלכותו של הושע שהיה צדיק מכולם, דווקא אז עם ישראל נענשו)? אלא על שהעביר קולר מצוארו ונתנו בצואר הרבים, לא אמר כל עמא יסקון ויצלון, אלא אמר כל מאן דבעי למיסק יסק".

כי בדיוק אז באנו על עונשנו!!! ואז הגיע סנחריב בשלוש נאגלות ורוקן אותנו והגלה אותנו מארץ ישראל לכאן... וזה קרה בדיוק אז!!! בדיוק בתקופת מלכותו של הושע בן אלה... ולמה? מאותה סיבה: כי עד הושע, המלך היה אשם, המלך היה זה שלקח אחריות על העוון של כולנו... הוא זה שלא נתן לנו להתקרב לה'... אבל ברגע שהגיע הושע, והפיל עלינו את האחריות... אז אשמנו בגדנו... והפעם זה הגיע נטו מאיתנו... מבחירה אישית שלנו... ואז התמלאה סאתינו... והנה... מאז אנחנו פה... נזופים... מושלכים ורחוקים...

סיים סבא את וידויו ואמר: נכדי היקרים גד ונחשון, שובו!!! שובו בנים! תחזרו לאבא שבשמים... תחזרו לירושלים... תלכו לבית המקדש ותבקשו סליחה בשמי... תגידו לאבא שבשמים שאני מתחרט על ה"שתיים רעות" שעשיתי... גם עזבתי את ה'... ועוד בשביל מה? לחצוב בורות נשברים...

תגידו לאבא שאני מחכה בכליון עיניים מתי כבר יתקיים בנו מקרא שכתוב: "והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האובדים בארץ אשור והנדחים בארץ מצרים והשתחוו לה' בהר הקודש בירושלים..."

עכ"פ, אנחנו גד ושמשון לא ויתרנו, וניסינו בכל זאת להוציא מסבא... קצת מידע מעשי... מה צריך לעשות בשביל להתרצות לפני אבינו שבשמים??? מה הם מצוות ה'??? סבא שתק... ולפתע נזכר... הוא הלך אט אט... עלה לבוידם והוציא משם בזהירות ספר תורה!!! ספר תורה אמיתי!!! והגיש לנו...

הנה!!! זה זה!!! זאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל... זו התורה של העם היהודי!!! אתה רואים??? מה שכתוב בספר הזה... זה כל מה שאבא שבשמים רוצה מאיתנו... וזה לא קשה... וזה מה שלא שמרנו ועל זה הושלכנו... על הספר תורה הזה שלא כיבדנו אותנו כראוי ולא צייטנו לו...

גד ושמשון לקחו באימה וביראה ובחיל ורעדה את הספר תורה ולא היה קץ לשמחתם... הם התיישבו להם על גדות נחל גוזן... והחלו לעסוק בתורה בצוותא!!! שעות ע"ג שעות הם היו יושבים מול התורה שבכתב ומתייגעים להבין מה רצונו יתברך... הם התחילו לשמור שבת... להניח תפילין. תוך כדי שהם אוספים עוד ועוד מידע מהזקנים שעדיין זוכרים משהו... שיתנו להם

קצה חוט מה חז"ל דרשו בכל דבר בתורה שבעל פה... ואיזה מלאכות אסורות בשבת... ואיך התפילין אמורות להראות...

ויום אחד גמלה בליבנו החלטה!!! אנחנו רוצים לעלות לבית המקדש!!! פשוט ראינו כ"כ הרבה פעמים בתורה שכתוב: "והיה המקום אשר יבחר ה' לשכן שמו שם... שמה תביאו..." והחלטנו: אנחנו רוצים להתכונן לעליה לרגל... אמרנו ועשינו... התחלנו להתכונן לעליה לרגל בסילודין... התחלנו בהכנות רוחניות לקראת העליה לירושלים... זה לא פשוט... צריך הרבה רחמי שמים... כבר הכרנו את חומש במדבר... והספקנו ללמוד את פרשת נזיר... והחלטנו... אם כבר אנחנו רוצים לעלות לירושלים... ואנחנו זקוקים להרבה ניסים בדרך... אז נקבל על עצמנו נזירות... ו... ובזכות קדושת הנזירות נזכה לנסוע לשלום ולהגיע לשלום... קבלנו על עצמנו נזירות.

ו... ויום אחד יצאנו לדרך... דרך מפרכת... שבועות ארוכים עשינו את דרכנו... כן... גלות זה גלות... את אותה דרך שאבותנו עשו עם הגב לירושלים... הרי והשיב לב בנים על אבות... ואנחנו כעת עושים את הדרך חזרה לאבינו שבשמים... הדרך היתה ארוכה מאוד... והסוף לא נראה באופק... אבל העיניים בורקות... העיניים נשואות לכיוון ירושלים עיר הקודש!!!

שלוש פעמים ביום נעצרנו בצידי הדרך... והתפללו לכיוון ארץ ישראל!!! לכיון בית המקדש וקודש הקדשים... איזו התרגשות עצומה... בכל צעד נוסף אנחנו מתקרבים לבית חיינו...

כשהגיעו רגעים קשים... ש... די... הגוף היה שבור והנפש עוד יותר... נעצרנו בצידי הדרך ופתחנו את הספר תורה וקבלנו חיות מחדש... קראנו שוב ושוב את פרשות עקב ראה שופטים... את כל המצוות התלויות בארץ... את כל ההבטחות שהקב"ה הבטיח לנו בארץ ישראל... שוב חזרנו ושיננו את פרשת נזירות... והתכוננו לקראת הקרבנות שהם צריכים להקריב... כן... לפני שבועיים וחצי קבלנו ע"ע נזירות שלוש יום... ואנחנו מקוים מאוד שבמשך השבוע וחצי הקרובים נמצא את רגלנו דורכות בבית ה'!!! בבית שאבותינו לא זכו לדרוך בו... והנה... יום אחד סוף סוף הגענו לעבר הירדן מזרחה...

הלב החסיר פעימה... כן... עצוב למדי... פה היו גרים פעם שבט ראובן וגד וחצי שבט המנשה... אבל עכשיו???. הכל שממה... כולם גלו לשם... מאיפה שאנחנו הגענו...

והנה... יום אחד הגיעו גד ושמשון בודדים ועייפים ותשושים לנהר הירדן בעצמו... התרגשות עצומה מילאה אותם!!! ברגעים אלו ממש אנחנו נכנסים לארץ זבת חלב ודבש המקורית שאותה הקב"ה הבטיח לאבותינו... הם טבלו במי הירדן והתקדשו בסילודין לקראת הכניסה לארץ ישראל והביאה לבית המקדש...

הם ניסו לשאול אנשים איפה... איפה הדרך... לאיזה כיוון צריך ללכת לבית המקדש... אבל אף אחד לא היה שם... הכל שקט... דממה... שממון...

טוב... סוף סוף אנחנו מגיעים מהאזור של עשרת השבטים... כולם גלו מהאזור הזה... הם הצליחו איכשהו להיעזר בכמה שומרונים שנתנו להם כיוון איפה זה ירושלים בערך... הם עולים ועולים... הנה יריחו... שקט... אף אחד לא נמצא... מחפשים מישהו לשאול... אבל אין נפש חיה...

גד התחיל לחשוד... שמשון: אני קצת חושש שטעינו בדרך... יותר מידי שקט פה... הם ניסו לחזור... שמאלה... ימינה... אבל לא... כל הערבים שהיו שם אמרו להם פה אחד שירושלים זה להמשיך ישר...

הם הלכו והלכו... התקרבו והתקרבו...

ואז הם ראו מחזה איום ונורא!!!

הם ראו זקן אחד בודד שיושב מול כותל אבנים גדול ובוכה בדמעות שליש... הם הסתכלו לו לתוך העיניים... וזעקה פרצה מהם...

רבה!!! רבינו ירמיהו... אתה מוכר לנו... זה אתה שלפני שלוש שנה הגעת אלינו עד כותא והצעת לנו לחזור הבייתה... לחזור לאבא שבשמים...

רבה: איפה בית חיינו??? איפה בית המקדש??? באנו לפה אמנם באיחור של שלוש שנה... אבל באנו... הגענו מכותא במיוחד בשביל לחזור לאבא שבשמים... בשביל להקריב לפניו קרבנות נזירות...

ירמיהו נפל על זרועותיהם וחיבקם בחום ופרץ בבכי נורא...

יהודים יקרים!!! בית המקדש בדיוק לפני שבועיים נחרב... וכל ישראל הלכו בגלות... לבבל...

גד ושמשון לא ידעו את נפשם... הם השתטחו על הריצפה ובכו ובכו ובכו... הבכי הזה עלה עד כסא הכבוד וקודשא בריך הוא ושכינתיה... וכל פמליא של מעלה... כולם הצטרפו לבכיתם... "אלי ציון ועריה כמו אשה בציריה וכבתולה חגורת שק על בעל נעוריה, עלי ארמון אשר נוטש..."
ירמיהו קונן איתם על "אהלה"- מלכות יהודה ו"אהליבה" - מלכות ישראל...

ואהליבה תזעק נשרפו ארמוני ותאמר ציון עזבני ה'...

ירמיהו וגד ונחשון התחילו להתנצח, למי השבר יותר גדול? האם לאהלה או לאהליבה?? חלופת מכתבים של קינות ונהי בין אהלה לאהליבה... עיין זוהר חדש על איכה, מי ניצח? אנחנו לא יודעים... מה שברור: יהי רצון שיבנה בית המקדש במהרה בימינו, ואם חלילה לא, אנחנו נפגוש את הויכוח הזה במוצאי שבת ליל י' באב בבית הכנסת, לאחר מגילת איכה, יש שם פיוט מיוחד על הויכוח הזה...

אם עדיין מעניין אותך מה היה הסוף עם הנזירות של גד ושמשון, אז בקצרה כך: עקרונית גד ושמשון היו אמורים להשאר נזירים עד שבת המקדש השני יבנה... אבל ירמיהו בסופו של דבר מצא להם פתח והתיר את נזירותם... כי אם הם היו יודעים שבת המקדש נחרב הם לא היו נודרים... גד ושמשון נשארו עם ירמיהו... ולאחמ"כ עם תלמידו ברוך בן נריה... ולאחר שבעים שנה של המתנה הם זכו לחנוך את בית שני... ולזכות להיות נכוחים בביטולו ובהריגתו של יצרא דעבודה זרה... היצר שהגלה והדיח את רוב כלל ישראל מלזכות לחזות פני ה'... יתן ה' ויתקע בשופר גדול לחרותנו וקרב פזורנו מבין הגוים ונפוצותינו כנס מירכתי ארץ... כן... אנחנו צריכים להיות מוכנים... מתי?? מתי תמלוך בציון? בקרוב בימינו לעולם ועד תשכון... שנזכה שעינינו תראינה מלכותך בקרוב ממש אמן!!!

לסיום: האם יש קשר בין ט' באב, לבין הזמנים? יש ועוד איך...

כעת קורא יקר: סיפרתי לך כעת על כיסופים רחוקים של יהודי של פעם למעשר שני ולרבעי... זה אולי נשמע לך משהו רחוק ומתפרק... משהו שלא ממש קשור אלינו ואנחנו לא פוגשים אותו בחיי היום...

אז אני רוצה לעודר את תשומת לבך לפרט שאתה אולי לא יודע אותו:

חז"ל השאירו לנו בגלות כל מיני **תזכורות** ממושגים שהיו בבית המקדש כדי שנשאר קשורים במשהו... שנוכל להיאחז במצוות מסוימות לכה"פ מדרבנן שישאירו אותנו קשורים למושגים שהיו אז... **אז למשל:** התזכורת שחז"ל השאירו לנו ל"תרומה" זה נטילת ידים לאכילה (שעיקר הטעם הוא משום סרך תרומה כידוע...) ואילו מהי התזכורת שחז"ל השאירו לנו מאכילת מעשר שני???

אז התזכורת היא לא פחות ולא יותר: ברכת מעין שלוש!!!

אז ככה: מה המקור והשורש של ברכת מעין שלוש? **הרי כך:**

מושגים ביהדות: כמו שיש ברכת המזון דאורייתא אחר שאכלנו ה' מיני דגן כדי שביעה, כך יש **ברכה אחרונה מדאורייתא** לאחר שאכלנו פירות מעשר שני ורבעי בקדושה ובטהרה בירושלים!!!¹² והברכה הזו שצריך לברך לאחר אכילת נטע רבעי היא לא פחות ולא יותר: **ברכת מעין שלוש** המוכרת לנו...

¹² כך מבואר להדיא בתחילת פרק כיצד מברכין (לה). בברכות, שהגמ' מבררת מנין לברכה לאחריה מן התורה? הגמ' עונה בהווה אמינא: שיליף לה מ"קודש הלולים לה"... מיד דוחה הגמ' ואומרת: שזה הולך על נטע רבעי, כאן כתוב להדיא שיש ברכה אחרונה של "הלולים לה" **מדאורייתא** לאחר אכילת נטע רבעי.

ולא זו בלבד, יש מצות וידוי מעשר, שבו עומד האדם ומונה את כל הלכות מעשר שני אחת לאחר ומתוודה שהוא קיים את כולם, ואחת ההלכות היא: "לא עברתי ממצוותיך ולא שכחתי", דורשים חז"ל: לא שכחתי מלברך, כלומר: מי שפעם אחת שכח לברך ברכת מעין שלוש דאורייתא על מעשר שני, כבר לא היה יכול לקיים מצות וידוי מעשר, כי הוא כבר לא יכול להעיד על עצמו "שמעתי בקול ה' אלוקי עשיתי ככל אשר צויתני". מכאן שברכת מעין שלוש דמעשר שני ורבעי זה חלק בלתי נפרד מהמצוה עצמה, ואגב: לכאורה זה המקום היחיד שמצאנו כזה דבר, שהברכה היא **מגופי המצוה עצמה** ודו"ק.

אלא מאי? שהיום, היות ואין לנו לא ביהמ"ק ולא מעשר שני, הרי יחד איתם הפסדנו גם את הברכה דאורייתא החביבה הזו של "קודש הילולים לה".

אלא שאחר החורבן באו חז"ל ותקנו לנו את הברכה הזו מדרבנן, שנברך אותם גם על שבעת המינים חולין, והתאימו את מטבע לשון הברכה הזו לחורבן, עם תפילה ובקשה ש"רחם ה' אלוקינו... ועל ירושלים עירך ועל מזבחך ועל היכלך ובנה ירושלים עיר הקודש במהרה בימינו..." **שאז... אז מה יהיה?**

"והעלנו לתוכה ושמחנו בבניינה ונאכל מפריה (-מעשר שני ורבעי) ונשבע מטובה ונברך עליה בקדושה ובטהרה" - כלומר: אז במהרה בימינו, נזכה ונוכל שוב לברך את הברכה הזו **מדאורייתא**, אבל כעת לא נותר לנו אלא לברך אותה רק מדרבנן, ולהתפלל תוך כדי הברכה שנזכה לה מדאורייתא.

עכ"פ בימים אלו שאנחנו מתעסקים באבלות על חורבן בית המקדש, זו ההזדמנות להתחזק בברכה זו שכל עניינה ומהותה הוא זכר למקדש, לשבת מול ענבים עסיסיות, "לאכול מפריה ולשבוע מטובה", אבל בד בבד לדעת ולזכור שעדיין העיקר חסר מן הספר, כי עדיין לא זכינו ל"העלנו לתוכה ושמחנו בבניינה... ונברך עליה בקדושה ובטהרה..." , יתן ה' ובמהרה נזכה לעלות לירושלים בשמחת עולם ונאכל לפניו מן הזבחים ומן הפירות הקדושים...

אגב: בקינות תשעה באב לבני אשכנז, ישנה קינה שאומרים אותה בקול, ובניגון נהי, וגדול שבציבור אומר וכולם עונים אחריו, הפיוט מתחיל במילים:

"אלי ציון ועריה כמו אשה בציריה וכבתולה חגורת שק על בעל נעוריה".

להוי ידוע: המשפט הזה לקוח מנביא יואל, ששם יש קינה כזו, ועל מה ??? על מה קינה זו נאמרה? ובכן: המעשה שם היה בזמן שביהמ"ק היה קיים, אלא שהייתה עצירת גשמים מאוד קשה, והאדמה לא נתנה את יבולה... ולא זו בלבד אלא גם הגיע מכת ארבה קשה מאוד ואכל את כל תבואת הארץ ולא נשאר כלום, ונהיה רעב גדול בארץ, עד כדי ש "איש בשר זרועו יאכלו..." והנביא מתאר שם את הרעב הגדול, ובחלק מהתיאור, הוא גם מתאר את המצב הקשה שהיה בבית המקדש, שברגע שאין חיטה, הרי אין אפשרות להקריב מנחות... ואם אין ענבים אזי אין ממה להביא נסכים, ועל זה!!! הנביא מקונן ואומר:

”אלי כבתולה חגורת שק על בעל נעוריה, הכרת מנחה ונסך מבית ה' אבלו הכהנים משרתי ה'... חגרו וספדו הכהנים, הלילו משרתי מזבח, בואו ולינו בשקים משרתי אלוקי, כי נמנע מבית אלוקיכם מנחה ונסך, הלא נגד עינינו אוכל נכרת, שמחה וגיל מבית אלוקינו...”

מכל התיאור והקינה הזו עולה תמונה כללית: שיש הבדל תהומי בין המושגים שלנו היום בייחס לתבואה וליבול, מאשר אז.

אצלנו הנושא של המשק, והיבול, זה נושא כלכלי נטו, אם יהיה ברכה בתבואה או ביקבים, זה ”מאוד נחמד” בשבילנו... זה יכול להיות מקור הכנסה מכובד... והמחירים בשוק יהיו יותר זולים (לא 14 שקלים לקילו אלא 9 שקלים...) כאן פחות או יותר מסתכם אצלנו החיבור והשייכות האם הארץ כן נתנה יבולה או לא נתנה יבולה...

אבל בזמן שבית המקדש היה קיים, היה כאן משהו הרבה יותר עמוק ורגיש, היבול והתבואה של הארץ היה ה”זר פרחים” שאיתו אנחנו מופיעים מול הקב”ה, אם עשינו רצונו יתברך, ועבדנו אותו בכל לבבנו ונפשנו, וכתוצאה מזה, ונתתי מטר ארצכם בעתו, ואספת דגןך ותרושך ויצהרך... אז זה לא נעצר כאן... זה לא התחיל ונגמר בזה שיש דגן תירוש ויצהר וכולם שבעים.

לא!!! הסיפור רק מתחיל כאן!!! הסיפור הגדול הוא שכעת!!! אחרי שיש לנו דגן תירוש ויצהר, אנחנו מופיעים איתו מול הקב”ה ושמחים יחד איתו, וכל השמחה והגיל וההנאה והחוויה ואפילו הבילוי, הכל מתנקז לשם!!! לירושלים!!!

ואם חלילה יפתה לבבינו וכו' וכו'... וחרה אף ה' ולא יהיה מטר והאדמה לא תתן את יבולה... נו... ו... ??? מה קרה? כולם רעבים? כולם צמאים? לא!!! יש משהו יותר עמוק ומשמעותי!!! הנקודה הכאובה יותר היא: שאין לנו עם מה להגיע לירושלים, אין לנו עם מה לשמוח בה'...

תבין: אם חלילה וחס היה שדפון או מכת ארבה, וכעת הכרם כולו עלה קמשונים, וכל היבול התחסל... ו... ו... וזה עצוב... עצוב מאוד... איפה עצוב?? בזירת האסון? בפרדס השומם? לא!!! לא שם האבל הכבד!!!

האבל הכבד הוא בירושלים... איפה... איפה השמחה הגדולה... שנה שעברה היינו פה יחד עם הקב"ה, אכלנו מפריו המתוק, ושמחנו מטובו, וזכינו לברכו בקדושה ובטהרה, ואילו השנה? אלי כבתולה חגורת שק על בעל נעוריה... על מה?? כי נמנע מבית אלוקינו מנחה ונסך... אין לנו עם מה להופיע לפניו יתברך... אין לנו ביכורי יין ושמן שנוכל להציג אותם לפניו יתברך ולומר לו: תודה ה'... איזה יופי של פירות... אין לנו את המעשר שני והנטע רבעי שאיתם אנחנו מגיעים לירושלים ושמחים בה' ובטובו.

ממילא כמדומני, שלא לחינם הפיט הזה הוא הסיומת של הקינות...

כי בסופו של דבר אנחנו נמצאים כעת בתקופה של חודש אב, ואנחנו מעמידים את עצמנו מול מה שהיה אז, למול מה שיש היום.

אנחנו מדמיינים לנגד עינינו, את השמחה, את החיבור שמים וארץ, של השילוב המנצח של הנאה גשמית מפירות ובשר ויין, כשהיא נעשית בקדושה ובטהרה בירושלים... אין שמחה אלא בבשר שלמים, ולמה? כי יש כאן חלק לגבוה וחלק להדיוט, השמחה הזו שהייתה פעם, מול היום?? הרי זה אלי כבתולה חגורת שק על בעל נעוריה.

כן!!! לא לחינם תשעה באב הוא היום שלפני בין הזמנים, יש קשר ביניהם!

בבין הזמנים של חודש אב, מה אנחנו רוצים? רוצים קצת לנפוש, קצת להתרענן, קצת לטעות מהנאות העולם הזה בשביל לקבל כוחות מחודשים לעבודת ה', אבל איזה מחיר רוחני יקר ההנאות הגשמיות האלו גובות מאיתנו?? כמה סכנות רוחניות מחכות לנו מהמפגש הזה עם הגשמיות?

כמה תסכולים יש לנו מכל ההנאות הגשמיות האלו... כשמצטרף להם הטעם לוואי והמרירי של הריקנות והנתק ביניהם לבין משמעות רוחנית?

אין אחד מאיתנו שלא מרגיש בבין הזמנים איזה מין תחושה חצויה, מצד אחד אני אוהב את בין הזמנים וחיכיתי לו, סו"ס אני רוצה ליהנות מהחיים, אני רוצה אטרקציות, מחפש תענוגים.

ומאידך: כשאני כבר שם, רע לי, אני מרגיש כזה חלול, חסר לי משהו, חסר לי תוכן בזה, ואני כבר מחכה שהבין הזמנים יגמר...

נו... מה טמון כאן??? מה מפריע לנו? מהי הנקודה הפנימית שחסרה לנו באמצע ה"זמן" שאנחנו מחכים לבין הזמנים, ומהי הנקודה הפנימית שחסרה לנו בבין הזמנים שאנחנו רוצים שהוא יגמר ומתי יתחיל זמן אלו? ??

ההההנקודה האמיתית שחסרה לנו ואנחנו פשוט לא יודעים לקרוא לזה בשם הנכון, קוראים לזה בשתי מילים: בית המקדש!!! זה הכל!!!

בית המקדש היה "אתר די ביה יחדון רוחין ו... ונפשין"!!! זה היה המקום היחיד שבו נפגשים רוחין ונפשיו ביחד ושמחים ביחד... בית המקדש זה המקום היחיד שבו הגוף והנפש מקבלים את חלקם בצורה משולבת!!!

אבל כשאין בית המקדש??? אין שלום!!!

כשטוב לנשמה בעסק התורה, רק לנפש הבהמית שמחפשת בין הזמנים. וכשטוב לנפש הבהמית בחופש הגדול, הנשמה נמצאת בצער גדול.

ואנחנו מרגישים את החוסר שלום הזה, ורע לנו עם זה, ואם רק נפנים שבית המקדש הוא הפתרון היחיד, פתאום נקבל שייכות הרבה יותר משמעותית לבית המקדש, כן, יש קשר מאוד מהותי בין תשעה באב לחופש הגדול, לא נותר לנו אלא לעמוד מול הבין הזמנים הממשמש ובא, ולזכור: שאחרי כל המילק שייק, והארטיקים, והבילויים, והמסלולים, והאטרקציות.

הרי העיקר חסר מן הספר, ו"אלי כבתולה חגורת שק על בעל נעוריה".

אם בית המקדש היה קיים עכשיו, הרי את ההנאה והשחרור וההרפייה שכ"כ נחוצה לנו, היינו מקבלים אותה אבל בצלו של אבינו שבשמים... מתוך אוירה כ"כ מקודשת ומרוממת... שלא היינו צריכים לא את ההתרסקות של חודש אב, וגם לא את כיבוי השריפות של חודש אלו.

יתן ה' ובמהרה יבנה בית המקדש, ונזכה לשמוח ולהתענג על ה' וטובו.

תם ונשלם שבה לא-ל בורא עולם

ציזן

...בך נקשרו נפשות חבריך
הם השמחים לשלותך והכואבים על שוממותיך ובוכים על שבריך,
אשרי מחכה ויגיע, ויראה עלות אורך ויבקעו עליו שחרייך,
לראות בטובת בחיריך,
לעלוז לשמחתך בשובך אלי קדמות נעוריך.

ציזן

נפשי מאוד נכספה לראות בזיו זהרך, שלום יהי לך ורוב שלום לעוזריך,
לבי יאווה לחבק בזרועות עפר ארצך, ואחשוק בפי נשק אבניך,
אכסוף ואחמוד לנחמה ותשמענה דברי מבשר בקול אזני ואזניך,
התעוררי לקראת דודך והתנערי מן האדמה בשובו אל מעניך.

ציזן

ושלמו ימי אבלך בששון וגיל
כי תם עונך ומשנה שברוניך,
ששון ושמחה ונס יגון ואנחה בשובי לירושלים.

(קטעים מקינות לתשעה באב)